Hayat

No. 106
17 EKİM 1958
100 KURUŞ

Bu sayıda :

Dünyada bomba gibi patlıyan bir eserin tefrikasına başlıyoruz :

En yakın arkadaşının kaleminden
En hakiki çehresi ile

TOWNSEND'in
ümitsiz aşkı

ANITA EKBERG'in
YENİ SKANDALI

Sizin için çalışıyorlar!

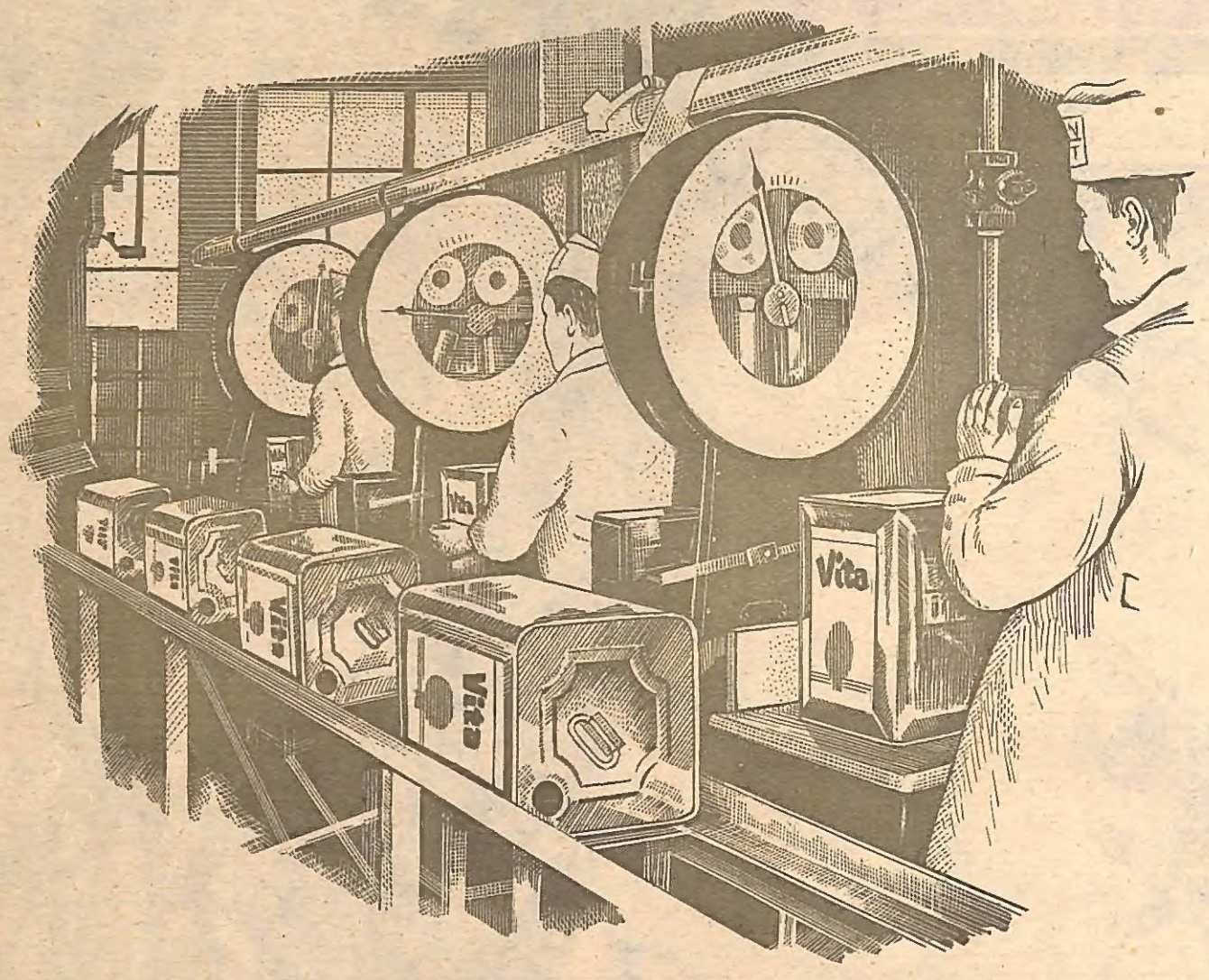

Evet, bu insanlar günde 8 saatten haftada 6 gün sizin için çalışıyorlar. Bunlar günlük işlerini bitirince başka bir ekip onların yerini alacaktır.

Yukarıdaki resimde işçilerin, çok takdir edilen VİTA'yı 17 kiloluk tenekelere otomatik bir şekilde dolduruşlarını görüyorsunuz. Tenekelere VİTA doldurulurken miktarın tam olmasına azamî dikkat sarfedilir. Bu husus, çok hassas terazilerle temin edilir. Unilever'in prensibi, müşterilerine, ödedikleri paranın tam karşılığını vermektir:

Tam kalite.... tam miktar.

Gayemiz, yüksek evsaflı gıda maddesi imâl etmek ve bunları çok makûl fiyatlarla satmaktır. Bunda ve buna benzer yüzlerce işte, Türk-Hollanda sermayesinden meydana gelmiş olan Unilever-İş Türk Ltd. Şti., tecrübe ve kaynaklarını işte bu şekilde halkın hizmetine arzetmektedir. Yalnız Türkiye'de değil, dünyanın 57 muhtelif memleketinde Unilever bu şekilde çalışmaktadır.

Unilever - İş Türk UNİT *Sizin için çalışıyor*

V.70

GRAFİKA

Hayat

ANITA EKBERG
ANTHONY STEEL
Fotoğraf: Keystone

HAFTALIK MECMUA

17 EKİM 1958

FİATI : 100 KURUŞ

YIL: 3 CİLT: 5 SAYI: 106

SAHİBİ : ŞEVKET RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI
REDAKSİYON HEYETİ :
SEMİRAL BİLBAŞAR
SADUN ALTUNA
HİKMET ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
FİRUZ AŞKIN
AYHAN ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Husust Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
REKLAM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone — âdi posta ücreti dahil — 75 T.L. dir. Abone olmak istiyenler bu meblâğın karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını T.C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

Ankarada Perdeler Açıldı

Sahne hayatına gösterdikleri yakın ilgi bakımından Ankara'lılar muhakkak ki yurtta başta gelmektedir. Biten yazla beraber yeni mevsime açılan Ankara sahneleri karşılarında yazın çeşitli yerlere dağılmış olan büyük bir seyirci kalabalığı buldular.

DEVLET OPERAS'INDA

Opera bu sene kırmızı perdelerini geçen seneden kalma Faust ile açtı. Bazı değişiklikler yapıldığını duyanlar eseri bir kere daha görmek arzusunu yenemediler ve geldiklerine de memnun oldular. Operayı dolduranlar arasında tanınmış birçok sima da vardı. Yardımcı Ailesi zarif akrabaları Ayla Bakor ile gelmişlerdi. (Yukarıda soldan sağa) Bayan Harika Yardımcı, Ayla Bakor, vakit buldukça ilk geceleri kaçırmıyan Maarif Vekili Celâl Yardımcı ve Operanın yeni müdürü Necil Kâzım Akses görülüyor.

ÖFKE

İngiliz yazarı Osborne'un bu eserini Devlet Tiyatrosu'nun kardeş iki kıymetli elemanı Yıldız Kenter ve Müşfik Kenter uzun zaman unutamıyacağımız bir mükemmeliyetle gözlerimizin önüne serdiler. Yakında askere gidecek olan Müşfik Kenter yarattığı bu James Deanvari tiple sanki «Beni kolay kolay unutamıyacaksınız» demek istiyor gibiydi.

HIRSIZ

Üçüncü Tiyatro'da oynanan bu zarif komedinin bilhassa Rock and Roll sahnesi seyredenleri dakikalarca güldürdü. Fotoğrafta, Brüksel Sergisi'nde mankenlik yaparak ismini hayli duyuran, şimdi de sanat hayatında aynı derecede şöhrete erişmeğe gayret eden Ayten Kaçmaz'ı Ertuğrul İlgin'le Rock and Roll sahnesinde görüyorsunuz.

VE DEĞİRMEN DÖNERDİ

Haldun Taner'in, isminin romantikliği ile seyircileri kendine bağlıyan bu eseri senenin ilk telif komedisi idi. Devlet Tiyatrosu'ndaki bütün elbiseleri hazırlıyan Bayan Sabiha Erdoğdu (solda) Bayan Keymen ve kızı Zeynep Keymen «Festekiz Ailesi»nin acayipliklerine fuayede de gülmeğe devam ediyorlardı. Mevsimin beşinci piyesi ise Arthur Miller'in çok kuvvetli bir eseri olan «Cadı Kazanı» piyesi idi. Büyük Tiyatro'daki bu oyunu C. Gökçer sahneye koymuştu.

İSTANBUL'DA AÇILAN MİLLÎ

70 BİN METREKARELİK SAHA — Türkiye Milli Sanayi Sergisi 70 bin metrekarelik bir alan içinde kurulmuştur. Serginin ana giriş kapısı Radyoevinin yanındadır. Buradan başlıyan sergi sahası Orduevinin arkasından Harbiye Parkı'na kadar uzanmakta ve Açık Hava Tiyatrosu'nu da içine almaktadır. Ayrıca bir de Luna Park bulunmaktadır. Serginin açık bulunduğu bir ay içinde Açık Hava Tiyatrosu'nda yerli sanatkâr grupları ziyaretçiler için gösteriler yapacaklardır. Yukarıdaki resimde, Sanayi Sergisi'nin umumi manzarası görülmektedir...

SARAYIN İÇİ — Spor ve Sergi Sarayında kauçuk, gıda, tütün ve içki, müzik âletleri, makine ve kimyevi maddeler sanayiine ait standlar bulunmakta, Türk'ün yapıcı, yaratıcı gücünün eserleri teşhir edilmektedir.

BAYAR SERGİDE — Reisicumhur Celâl Bayar, Başvekil Adnan Menderes ve Vekiller, 6 ekim günü saat 16 dan 22 ye kadar Sergiyi gezmişlerdir. Resimde Bayar'ı bir tezgâhın başında izahat aldığı sırada görüyorsunuz.

«Endüstrileşmek en büyük millî dâvalarımız arasında yer almaktadır».

Türkiye Millî Sanayi Sergisini gezenler, Sergi Sarayı'nın ön cephesine yazılmış Atatürk'ün bu sözünü okuyorlar, sonra sergiyi dolaşıyorlardı.

Serginin giriş kapısında 32 metre yüksekliğinde, 7.5 ton ağırlığında, bir çelik kule var. Sergi amblem'i olan bu kule, Karabük Fabrikası'nda yapılmış ve bir saat içinde kurulmuştur.

Sergide 20 sanayi kolundan seçilmiş mamuller teşhir ediliyor. Makine, madenî eşya, elektrik makineleri, enerji santralleri ve barajlar, nakil vasıtaları, selüloz ve kâğıt, matbaacılık ve neşriyat, kereste ve mamulleri, mobilya, içki ve tütün, gıda maddeleri, maden kömürü ve petrol müştakları, kimyevi maddeler, maden izabesi sanayii kollarının standları bulunuyor.

Sergi Sarayı'nın duvarına büyük bir Türkiye haritası konulmuş. Bu haritada çeşitli illerde kurulan fabrikalar ışıklı bir şekilde gösteriliyor. Ayrıca, imalât sanayiimizin gelişmesi de rakamlarla tesbit edilmiş. 1949 yılında imalât sanayii yatırımı 960.134.868 Türk Lirasıymış. Bu rakam 1958 de 8.079.868.172 ye ulaşmıştır. Kapasiteler 1949 da 3.704.895.603 T.L. iken, 1958 de 28.452.651.715 T. Lirasına çıkmıştır.

Sanayi Sergisi'nde jiletten torna makinelerine, keresteden mobilyaya kadar her türlü yerli malı teşhir ediliyor. Ayrıca bir yerli malı teleferik ile parçalarının yüzde 70 i memleketimizde imal edilmiş bir radyo istasyonu kurulmuş.

Matbaacılık ve Neşriyat Paviyonu da ilgi topluyor. Paviyonda gazete tirajları da gösterilmiş. Gündelik gazetelerin günlük tirajı 1 milyon 100 bin, haftalık gazete ve mecmuaların ise 750 bin. Bu rakam Türkiye'de okuma - yazma bilenlerin sayısının arttığını bariz bir şekilde gösteriyor.

Karayolları, Petrol ve Müştakları standlarında da sanayi kalkınmamızın eserlerini görmek mümkün. Son yıllarda Türkiye'nin en büyük millî dâvası olarak ele alınan «Endüstrileşme» hareketinin bütün merhaleleri bu 70 bin metrekarelik sergi sahasında görülüyor.

SANAYİ SERGİSİ

«Burası Türkiye Millî Sanayi Sergisi Radyosu...» Bu ses, 16 ile 22 arasında bütün yurtta dinleniyor. Malzemesinin yüzde 70 i Türk mühendis ve teknisyenleri tarafından yapılan bu verici istasyon, 6 ekim 1958 pazartesi günü törenle açılan ve 6 kasımda kapanacak olan Sanayi Sergisi'nde kurulmuştur. Kısa dalga 44,5 metre üzerinden neşriyat yapmaktadır. 300 bin liraya mal olan bu verici radyo seri şekilde imal edilebilecektir.

HALILARIMIZ — Bayar ile Menderes halılarımızın gösterildiği paviyonu çok beğenmişler, Sümerbank Umum Müdürü Mehmet Akın'dan gerekli izahatı almışlardır.

DENİZCİLİK PAVİYONU — Denizcilik Bankası'nın paviyonu önünde küçük bir havuz yapılmıştı. Bu havuzda yerli botlar teşhir ediliyordu. (Yanda).

MENSUCAT SANAYİİ — Mensucat Sanayii standında Sümerbank fabrikalarının mamulleri ile hususi sektöre ait fabrikaların kumaşları desen ve kalite bakımından vatandaşlar tarafından Avrupa mallarından daha üstün evsafta bulunmuştur.

Sohbet KÖŞESİ

ÖNÜNE GEÇİLEMİYEN FACİALAR

HAYATTA birçok facialarn önüne geçmek mümkündür; ama öyleleri de vardır ki, ne kadar uğraşsanız durduramaz, önüne geçemezsiniz. Fena bir gidiş karşısında hiçbir şey yapamadan eli böğründe seyirci kalmak durumuna düşen zavallı insanın ıstırabı, muhakkak ki, ıstırapların en acısıdır.

Bu hafta aldığım mektuplardan biri bana böyle bir facianın cidden son derece hazin hikâyesini getirdi. Ahlâksızlık çamuruna yuvarlanmış, tepesinden tırnağına kadar kirlenmiş ve hâlâ kirlenmekte olan bir kadını kurtarmak için en yakınlarının sarfettikleri gayretler - mektupta anlatıldığına göre - hiçbir fayda vermemiştir. Ama daha fenası şimdi o kadın, önce tabiatın, sonra da cemiyetin bahşettiği analık hakkını kullanarak, yetişmiş körpe kızını da kendi pis muhitine çekip götürmüştür. Bu vaziyet karşısında namusları ve şerefleri ile yaşamayı bu fâni dünyada tek meziyet sayan ailenin büyükleri hiçbir şey yapamamaktadırlar. Çünkü kanunlar, o taze kızı anasının kirli kucağından çekip almak hakkını onlara tanımıyor. Zira kanun anneyi, sadece anne olarak bilmekte, çocuğunu da herkesten fazla ona emanet etmeyi doğru bulmaktadır. Bunda da yerden göğe kadar haklıdır. Ama eğer anne ruhen hasta bir kadın ise, çocuk onun yanında lâyık olduğu himayeyi görebilecek mi?

Tifoya tutulmuş bir annenin mikroplu yatağına çocuğunu da soksanız hastalık ona sirayet edecektir. Böyle hallerde kanun çocuğu yatağa girmekten belki alıkoyabilir, fakat ruh hastalıklarının sirayetini önliyecek kanun maddeleri yoktur. Onu halletmek cemiyete düşüyor ve maaleset, yukarıdaki misalde de görüldüğü gibi, sarfedilen bütün gayretlere rağmen insanı en derin ıstıraplar içinde eli kolu bağlı bir seyirci durumuna düşüren facialar cereyan edebiliyor.

Namuslu bir ailenin namusiyle yaşamayı şeref sayan bir ferdi olarak buna karşı yapılacak şey, yapılabilecek her şeyi yapmış olmanın insana vereceği huzuru aramaktan ibarettir. Bu huzur gerçi ailede açılmış olan yaranın işlemesini önliyemez, ama acısını biraz olsun dindirebilir. Hattâ bu yeni durumdan, insana ümit veren bir aydınlık ta beklenebilir. Belki de annesinin kirli muhitine giren genç kızın tepkisi çok şiddetli olacak, belki de annesini o, doğru yola getirecektir. Aristo filozof, terbiyenin terbiyesizden öğrenilebileceğini söylemiştir. Niçin ahlâk ta ahlâksızdan, namus ta namussuzdan öğrenilmesin?

Tıpkı lâle bahçesinde, tohumunun nereden esip geldiği bilinmeyen bir deve dikenine rastlanması gibi, şerefine bağlı bir ailenin içinde de bozulmuş bir örnek zuhur edebilir. Onu ailenin büyükleri koparamazlarsa çocukları koparacaklardır. Çünkü temiz bir kan, içine nasılsa düşmüş olan kiri mutlaka dışarı atar.

ŞEVKET RADO

Anne sütüne en yakın mama

Tam yağsız
Yarım yağlı
Tam yağlı

Radar Reklam

LAITGOZ IDEAL

Ömür boyunca sofranızda...

BEYAZ SALÇALI MAKARNA

2 litre kaynar suda 1 paket Ankara makarnasını 15 dakika kadar haşlayınız. Ayrı bir kapta 2 çorba kaşığı un ile 2 kaşık tereyağını, pembeleşinceye kadar, hafif kavurunuz. 1/2 kilo süt ilâve ediniz ve orta koyulukta bir muhallebi kıvamına gelinceye kadar pişiriniz. Elde edeceğiniz salçayı haşlanmış makarnaya dökünüz ve üstüne rendelenmiş kaşer peyniri serptikten sonra 1/2 saat fırında pişiriniz.

ANKARA MAKARNA
UN VE İRMİK FABRİKALARI
Nuh Eskiyapan ve Ort. Koll. Şti.
İstanbul Tel. 22 10 72
Ankara Tel. 12395

ANKARA MAKARNASI

Reklam Moran

Bu yılın kadın ses sanatkârları arasındaki kazanç rekorunu yeni bir şöhret kırmıştır: Sevim Tanürek

BIR klârnet sesi duyuldu. 5 yaşındaki bir kız yatağından fırladı:

«Anne, diye seslendi, macuncu geçiyor.»

Sonra pencerenin önünde oturdu. Macuncu tablasını Horhor çeşmesinin yanına koymuş, klârnetle oynak bir çiftetelli çalıyordu. Çiftetelli bitince, mâniye başladı:

«Ben hayatta sevda ile yoruldum.
Yeşil renkli gözlerine vuruldum.»

Küçük kız kulak kesilmişti. Mâninin söylenişini, kelimelerini kaçırmak istemiyordu. Macuncu her sabah aynı saatte - 8,45 de - gelir, hep aynı mâniyi - yeşil renkli gözleri - okurdu. Küçük kız da bıkmadan, usanmadan hergün aynı mâniyi dinlerdi.

Son yılların çok sevilen ses sanatkârlarından Sevim Tanürek, bu çocukluk hâtırasını yeniden yaşıyor gibiydi:

— Evet bıkmadan, usanmadan dinlerdim, diyor. Arkadaşlarım macuncunun tarçınlı ağdalarını sevdikleri halde, ben mânilerine hayrandım. O gittikten sonra, kanapenin üzerine çıkar, bir gözümü kapıyarak: «Yeşil renkli gözlerine vuruldum» diye mâniye başlardım. Bir gün annem:

— Kızım, dedi, mâniyi okurken neden bir gözünü kapıyorsun?...

Bilgiç bir tavırla şu cevabı verdim:

— Bu şarkının usulü böyle anne!... Macuncu da okurken bir gözünü kapamıyor mu? Sen onun kadar bilecek değilsin ya!...

■

Spiker:

— Şimdi «Geçit pragramı» na başlıyoruz, dedi. Bu programda radyomuza yeni alınan ses yıldızları birer şarkı okuyacaklar. Bu onların mikrofonda okuyacakları ilk şarkıları... Önce Sevim Tan'ı takdim ediyoruz. Selâhattin Pınar'ın rast şarkısını dinliyeceksiniz:

«Aylar geçiyor sen bana hâlâ geleceksin
Yetmez mi bu hasret daha yıllarca mı sürsün
Hülyalarımın menbaı bir taze çiçeksin
Bekletme yazıktır sen de solar, sen de çürürsün.»

Genç kız şarkı söylerken, stüdyoda bulunan usta sanatkârlar dikkat kesilmişlerdi. Şarkı bittikten sonra, Sâdi Hoşses Sevim'in yanına yaklaştı:

— Kızım, dedi, şarkı söylerken neden bir gözünü kapıyorsun!...

Sevim Tan gülümsedi, «bilmem ki» dedi. «Bunu annem de bana sordu», «macuncu da böyle okuyordu» diyemezdi ya!... Ama bu son oldu.

■

Sevim Tanürek İstanbul'un «konaklar caddesi» Horhor'da doğmuştur. 4 kızkardeşin en küçüğüdür. Hâkim olan babasının görevi dolayısiyle çeşitli illeri dolaşmışlar, emekliye ayrılınca Ankara'ya yerleşmişlerdir. Sevim, 2. Ortaokulda öğrenci iken konservatuvar imtihanına girmiştir. 250 istekli arasından seçilen 8 öğrenci konservatuvara kabul edilmiştir. Sevim Tan da bu 8 öğrenci arasındaydı. Konservatuvar'da Prof. Klein ve Tomris'ten şan ve piyano dersleri almıştır. «Carmen» le Beethoven'in 9. senfonisi korosuna çalışırken, bir yandan da Ankara radyosunun ince saz şefi Udî Fahri Kopuz'dan «alaturka» ders almağa başlamıştır. Ancak, Konservatuvar çatısı altında «alaturka» yasak olduğundan bu çalışmayı gizlemiştir. Ama arkadaşları Sevim'in Türk müziği dersi aldığını öğrenmişler, bir gün onu konservatuvarın piyano odasında sıkıştırarak:

— Aman Sevim, demişler, ne olur bize bir şarkı oku!...

Sevim Tan arkadaşlarının hatırını kıramamamış. «Kalbim yine üzgün» şarkısını söylemeğe başlamış. Ancak, şarkı daha yarılanmadan kapı ardına kadar açılmış, içeriye Nurullah Şevket Taşkıran girmiş:

— Ne o Sevim hanım, demiş, biz sana «Carmen» i öğretmeğe çalışıyoruz, sen «gazel» okuyorsun. İkisinden birini seçmen lâzım.

Sevim iki yoldan birini seçmek zorunda. Boşa koymuş dolmamış, doluya koymuş almamış. Ama sonunda Türk müziğini seçmiş. 1950 yılında açılan radyo imtihanına girmiş, «Aylar geçiyor» mikrofonda okuduğu ilk şarkı olmuş. Kontralto sesi dinleyicilerce çok beğenilmiş. Kısa zamanda terfi etmiş. 1954 yılında son imtihana girmiş. Bu imtihanı kazanırsa, repetitör muavini

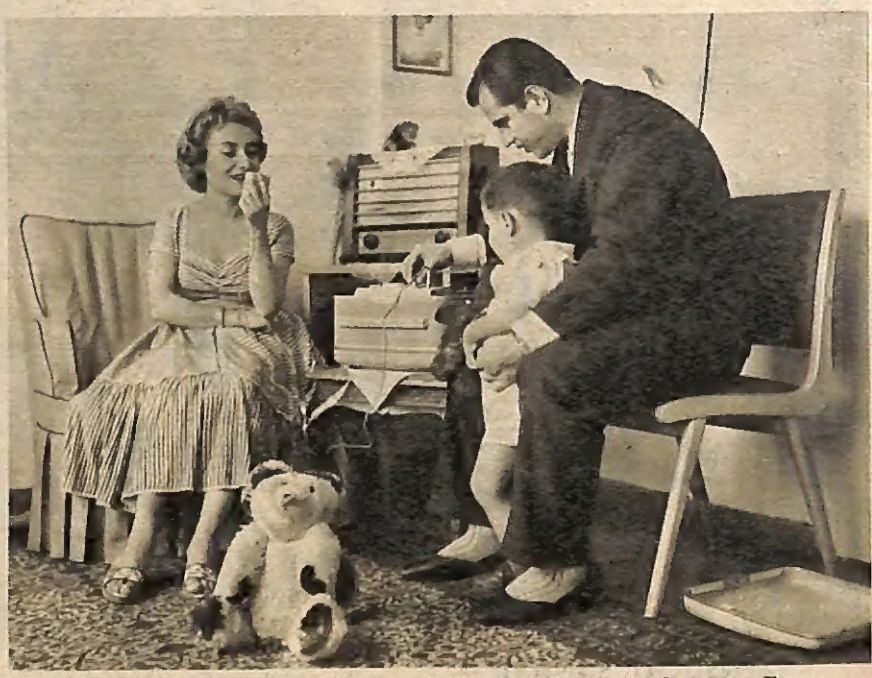

MÜZİK VE AİLE — Sevim Tanürek, müzik çalışmalarını teyple yapar. Bu sırada eşi Ahmet yanından, çocuğu Cavit de dizinin dibinden ayrılmaz.

SES SANATKÂRLARININ HUSUSİ HAYATLARINI ANLATIYORUZ :

Sevim Tanürek

RÖPORTAJ : ORHAN TAHSİN

olacakmış. Heyecan içinde imtihan odasına girmiş. Radyonun usta sanatkârları bir masanın etrafına oturmuşlar, soruları hazırlıyorlarmış. Bu sırada, Sevim Tan ile imtihan heyetinden repetitör muavini Semahat Ergökmen gözgöze gelmişler. Ergökmen hafifçe gülümsemiş. Bu gülümsemede 5 yıl öncesinin bir hâtırası gizliymiş...

Sevim Tanürek bu hâtırayı şöyle anlatıyor :

— 14 - 15 yaşlarındaydım. Radyonun şarkılar programlarını hiç kaçırmazdım. En sevdiğim ses sanatkârı Semahat Özdenses (Ergökmen) di. Ona öylesine hayrandım ki... Bir gün adresini öğrendim. Sıhhiye'de oturuyormuş. Evine gittim. Beni içten bir ilgi ile karşıladı. «Sizin sesinizi çok beğeniyorum» dedim. Çok memnun oldu. İmzalı bir resmini de verdi. Ayrılırken : «Ben de radyoya girmek, ses sanatkârı olmak istiyorum» dedim. «İnşallah radyoya girer, repetitör muavinliğine kadar yükselirsin» dedi. Bu ziyaretten bir yıl sonra radyoya girdim, 1955 te de imtihanı kazanarak, repetitör muavini oldum. Bu en yüksek merhaleydi. Hayranı olduğum Semahat Ergökmen'le aynı seviyedeydik artık. O da repetitör muaviniydi, ben de... Beş yıl önce başlıyan bir «hayranlık» bizi, aynı çatı altında, aynı derecede birleştirmişti.

■

Sevim Tan beş yıl önce bir Maliye memuru ile evlenmiş. Ahmet Ürek yakışıklı bir genç. «Evlenme hikâyesi» 1953 yılının bir yaz sabahı saat 8,45 te Ulus'taki bir evin balkonunda başlamış. Sonra da tatlıya bağlanmış.

Sevim Tan, her sabah 8,30 da uyanır, 8,45 te pencere önüne otururmuş. O saatte geçecek olan genç ve yakışıklı bir erkeğin yolunu beklermiş. Ama Ahmet Ürek, her sabah bir çift gözün kendisini gözlediğinden habersiz, işine gidermiş. Yalnız Sevim'i yolda görünce de bakmadan edemezmiş. Sevim Tan'ı çok beğeniyormuş. Bir gün bütün cesaretini toplıyarak Sevim'in yanına yaklaşmış :

— Sevim hanım, demiş, çok hoşuma gidiyorsunuz. Sizinle arkadaşlık edebilir miyiz ?...

Sevim Tan, aylardanberi bir teklif bekliyormuş ama, «arkadaşlık» teklifi değil :

— Eğer beni beğeniyorsanız, annemden isteyin, diye cevap vermiş.

Ahmet Ürek önce şaşırmış. Kendi «arkadaşlık» teklifi etmiş, Sevim Tan bunu «evlenme teklifi» olarak yorumlamış. Sonunda «nikâhta keramet vardır» sözüne uymuş, evlenmişler. Şimdi bir de çocukları var. Adı, Cavit. Afacan mı, afacan... «Doktor» türküsüyle öyle bir oynayışı var ki... Ürek'lerin Firuz Ağa Türk Gücü caddesindeki evlerinin biricik neşesi... Daha bu yaşta bira içmeden rahat etmiyor. Annesi ile babasının içkiyle başları pek hoş değil. «Bu kime çekti acaba» diyorlar, «ailemizde alkolik yok ama !...»

Ürek'lerin kira evleri için, «nohut oda, bakla sofa» deyimi öylesine uygun ki... Sevim Tan ev işlerini çok seviyor ama, yapamıyor :

— Elimde değil, diyor, işten başımı kaşıyacak vaktim olmuyor. Cavit'in bakımı ile yakından ilgileniyorum. Bir de el işleriyle uğraşıyorum.

SAHNEYE ÇIKIŞ — Sevim Tanürek, radyodan ayrıldıktan sonra, ilk defa sahneye Bebek'te çıkmış, daha ilk günden halkın sevgisini kazanmıştır. Resimde, genç sanatkâr Bebek Gazinosu sahnesinde görülüyor.

Sevim Tan, «Ürek» soyadını aldıktan sonra aşk mektuplarının arkası kesilmiş. Şimdi hayranlık, yardım, tehdit mektupları geliyormuş.

— Tehdit mektuplarının biri çok enteresandı, diyor. Adam Paşakapısında yatıyormuş. Hükümlü. Önce «açım» dedi, yardım istedi. Gönderdik. Sonra işi tehdide kadar götürdü. «Şu gün hapishaneden çıkıyorum. Ya bana şu kadan bin lira gönderirsiniz, ya da...» diye tehditlere başladı. Kocam bunun üzerine bir mektup yazdı, «Seni şurada bekliyorum. Kırk para vermem. Gücüne, kuvvetine güveniyorsan gel» dedi. Bundan sonra ses soda kesildi.

Sevim Tanürek geçen yıl radyodan istifa etmiş. Ankara radyosundaki arkadaşları bu ayrılığa çok üzülmüşler :

— Sen bizim neşemizdin, demişler.

Sanatkâr :

— Gerçekten de arkadaşlarım beni çok severlerdi, diyor. Benim bir hususiyetim vardır. Ses sanatkârlarının hareketlerini, seslerini çok iyi taklif ederim. Boş vakitlerimizde, ses sanatkârlarının taklitlerini yapar, arkadaşlarımı neşelendirirdim. O gün son taklidimi yaptım. Ben de üzülmüştüm ayrıldığıma. Ancak, paranın yüzü tatlıydı: İstanbul'dan «İstanbul'un taşı, toprağı altındır» sözüne uygun teklifler almıştım. Arkadaşlarımla vedalaştım, «ver elini İstanbul !...»

Sevimli sanatkâr Sevim Tanürek İstanbul'da iki yaz geçirdikten sonra, «Taşı toprağı altın» sözüne yürekten inanmış. Nasıl inanmasın ? Bu yaz sezonunun kadın ses sanatkârları arasındaki kazanç rekoru Sevim Tanürek'te...

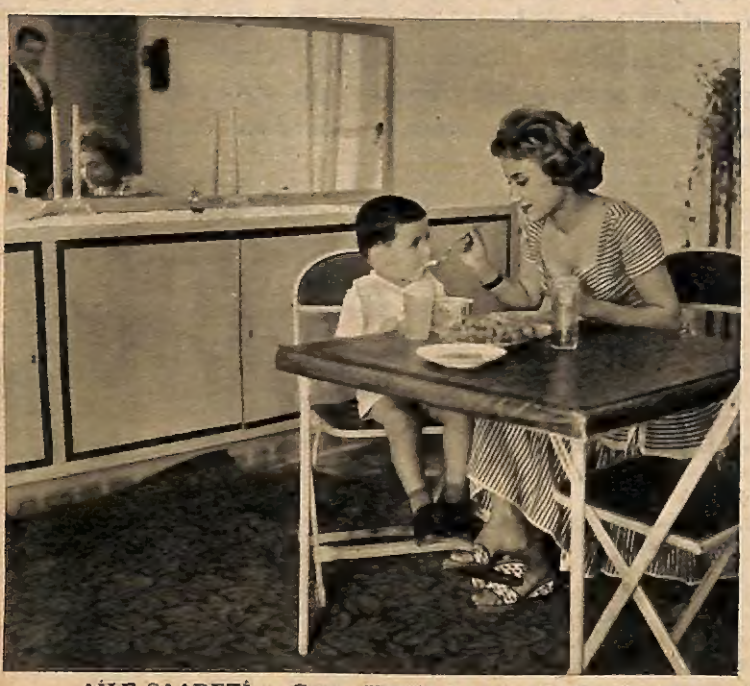

AİLE SAADETİ — Genç şöhretin hayatı evi ile sahne arasında geçer. Evi zevkli bir şekilde döşenmiştir. Vakti olmadığı için ev işleriyle pek ilgilenemez. Yalnız çocuğu Cavit'in üzerine titrer. Yemeğini yedirir, güzel sesiyle ninniler söyliyerek uyutur. Sonra kocasına kazak örer ve onunla dertleşir.

FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR — İNAL TENGİZMAN

VAKANIN KAHRAMANLARI...

Zamanımız dünya çapında dedikodulara yol açan birçok aşk maceralarına sahne olmuştur. Ama hiçbiri Townsend ile Margaret'in macerası kadar ilgi uyandırmamış, hiçbirinde vak'anın kahramanları bunda olduğu kadar önemli kimseler olmamıştır. Bu şahısların rol oynadıkları hâdisedeki hakiki tutumları bugüne kadar kati olarak bilinmiyordu. Norman Barrymaine'nin kitabı bu konuda bütün tereddütleri ortadan kaldırmıştır.

ANA KIRALİÇE İLE KIRALİÇE ELİZABETH, PRENSES MARGARET'E NE TAVSİYEDE BULUNMUŞLARDI ?

ACABA PRENS PHILIP BAŞPİSKOPOS FISHER GİBİ HAKİKATEN İZDİVACIN ALEYHİNDE MİYDİ ?...

Hayat 'ın büyük tefrikası: En yakın arkadaşının kaleminden en hakiki çehresiyle

TOWNSEND in

YAZAN: NORMAN BARRYMAINE

ÇEVİREN: ADNAN ERİM

2 haziran 1953...

O gün bütün İngiltere çılgın bir neşe içinde çalkalanmaktaydı. Londra, tarihinin en müstesna günlerinden birini yaşıyordu. Westminster Kilisesi'nin şahane salonu göz kamaştırıcı bir renk ve ışık deryasına gömülmüştü. Kiraz rengi muazzam tavan, binlerce gümüş yıldızın aksiyle pırıl pırıldı. Salonun içinde bütün duvarlar baştan başa ağır halılarla süslenmişti. İngiltere Kıraliçesi İkinci Elizabeth o gün, Kıraliçelik tacını giymişti. Aynı anda bütün dünyayı altı sene müddetle meşgul edecek bir aşk dramının ilk perdesi açılıyordu.

Salonun öbür ucundaki giyinme odasının kapısı yavaşça aralandı. Zarif tuvaleti içerisinde Prenses Margaret göründü. Birisini arıyormuş gibi heyecanlı bakışlarını kalabalığın arasında gezdirdi.

Birkaç dakika önce şahit oldukları efsanevî merasimin şaşaasından hâlâ kendilerini kurtaramıyan seçkin davetliler birbirleriyle heyecanlı heyecanlı konuşmakla meşguldüler.

Prensesin ihtiraslı nazarları bunların arasından süzülüp genç bir hava subayının havai mavi şık üniformasında takıldı kaldı...

Elizabeth'in taç giyme töreninde Westminster Abbey'in çan sesleri kıronun okuduğu şarkılara karışırken, localardan birinde asrın en büyük aşk hikâyesi başlıyordu ve bundan henüz kimsenin haberi yoktu.

Peter Townsend'le Prenses bir an göz göze geldiler. Sonra kalabalık arasından yol bulup birbirlerine doğru ilerlediler. Karşı karşıya gelince hayran hayran bakıştılar. Genç Prensesin sakız gibi beyaz eldivenli eli; yakışıklı hava subayının üst cebine ilişmiş beyaz bir toz parçasını ihtimamla aldı. Sonra, yine aynı eldivenli el, göğsü üzerindeki ihtişamlı madalyaları okşıyarak dolaştı. Uzun müddet göz göze öylece kaldılar...

Westminster Kilisesi'nin çanları mütemadiyen çalmakta idi. Köşedeki orgun içli nağmeleri bütün salonu teshir ediyordu. Tekmil davetliler, eşine ender rastlanan bir ihtişamın sarhoşluğu içindeydiler. Lâkin Prenses Margaret'le

ÜMİTSİZ AŞKI

Türkiye'de neşir hakkı yalnız Hayat mecmuasına aittir

Sevimli Prensesle, kendisini çocukluğundan beri adım adım takibeden «sadık muhafızı» arasındaki büyük aşkı uzun zaman kimse anlıyamadı. Ama bu bir gün, için için kaynıyan bir volkan gibi patladı.

Albay Townsend, bütün bunlardan çok uzak, sadece kendi hülya âlemlerinde yaşıyorlardı. Tadına doyum olmaz bir aşkın derinliklerinde kendilerini kaybetmişlerdi!... Bu muhabbeti isterse bütün dünya öğrensin, şu an için ikisine de vız geliyordu...

Gündüz merasimi sona erince iki sevgili ayrılmadılar. Hava kararıktan sonra yan kapıdan sessizce sıvıştılar. Şehrin ortasındaki Queen Victoria Âbidesi etrafında şenlik yapan, coşan, bağıran halkın arasına karıştılar. Bu heyecan içersinde kimse onları farketmedi. Kendinden geçmiş bu kalabalığın ortasında bir müddet yürüdükten sonra, nihayet Buckingham Sarayı'na kapağı attılar.

Işıl ışıl donanmış kemerler altından geçerlerken Kent Prensesi Alexandra ile karşılaşıverdiler! Alexandra, onları böyle görünce hayretini gizliyemedi.

— Burada ne arıyorsunuz böyle?... diye sordu.

Margaret cevabı yetiştirdi:

— Sizin gibi biz de etrafı seyrediyoruz. Nihayet hepimiz Kıraliçenin vatandaşları değil miyiz!...

Aradan iki hafta geçmemişti ki, Peter Townsend, Brüksel'deki İngiliz Seferetine Hava Ataşesi tâyin edildi.

O günden sonra, Prenses Margaret'le Townsend, artık bir daha, kalabalık arasına karışıp yollarını kaybetmediler!...

Bu unutulmaz günden on iki sene evveldi. Yirmi yedi yaşındaki genç hava yarbayı Peter Townsend, Tuğgeneral Hanbury Pawle'ın kapısını çaldı. Generalin, Rosemary isminde güzel bir kızı vardı. Townsend bu kızla evlenmek istiyordu...

Henüz harb seneleriydi. İkinci Dünya Savaşı bütün şiddetiyle devam etmekteydi. Daha birkaç gün evvel, İngiltere semalarında şiddetli bir hava muharebesi cereyan etmiş, Townsend bu savaşta on bir düşman uçağı birden düşürerek üçüncü defa kahramanlık madalyasını kazanmıştı.

Tuğgeneral Pawle bunu biliyordu. Yalnız o değil, bütün İngiltere biliyordu. Güzel Rosemary için, bundan daha iyi bir eş olabilir miydi?...

Karar verildi. Harb senelerinin sıkıntısına rağmen, evlenme merasimi Widford Kilisesi'nde yapılacaktı.

Hazırlıklar süratle ikmal edildi. Lâkin bu ufak kiliseye davetlilerin sığamıyacağı anlaşıldı. Kasabaya dört kilometre mesafede, Much Hadham mevkiinde, 13 üncü asırdan kalma büyük bir kilise vardı. İki gencin evlenme töreni, 1941 senesinin temmuz ayında, bu geniş kilisede aynen sulh günlerinin tantanası içinde icra edildi...

Merasime, Hava Kuvvetleri'nden bir şeref kıtası da iştirak etmişti.

Şampanyalar içilirken, Townsend samimî arkadaşlarından birini kenara çekti. Ona endişeyle şu suali sordu:

— Şeref kıtasını buraya getirmekle acaba birliğin işlerini yarıda mı bırakmış olduk?... Pek merak ediyorum...

Genç yarbay vazifesine bu kadar bağlı bir subaydı. En mesut günü olan evlenme merasiminde bile, birliğini ve vazifesini unutmuyordu.

■

Hemen her saat, hava hücumlarına mâruz kalındığı ve düşmanla boğuşulduğu o günlerde, birçok genç havacılar evlendiler. Kısa bir zaman için bile olsa insan rahata ve huzura ihtiyaç hissediyordu.

Ne yazık ki, bu evlenmelerin çoğunun sonu gelmedi. Ölüm, genç sevgilileri birbirinden ayırdı. Bazıları da anlaşamıyarak evlilik hayatlarına nihayet verdiler.

Rosemary ile Peter için böyle hâdiseler vâki olmadı. Onlar, bütün bir hayat boyu arkadaşlık etmek için birleşmişlerdi. Lâkin aradan bir zaman geçtikten sonra anladılar ki, yaradılışları birbirine kolay kolay uymuyor...

Harb aynı şiddetle devam ediyordu.

Rosemary, bir müddet, Widford'daki akrabalariyle yalnız kalmıya mecbur oldu. Bunlar, üzüntülü ayrılık günleriydi. Peter, her saat göklerde, düşmanın karşısındaydı. Bitmek tükenmek bilmeyen haftaların, ayların sonu gelmiyordu.

Günler, seneler kadar uzadı. Nihayet Townsend'in uçuş saatleri azalmıya başladı. Çok geçmeden tâyin emri çıktı. İskoçya'daki Drem mevkiine bölge kumandanı olarak gönderiliyordu.

Bu, bir büro hizmetiydi. Genç subay, çok sevdiği filosundan pek güç ayrıldı. Veda ederken arkadaşlarına şu sözleri söyledi:

«Aranızda geçirdiğim şu bir seneyi, hayatımın en tatlı günleri olarak hatırlıyacağım!...»

Dostlarından biri onun için şöyle demişti: «Mühim bir karar vereceği zaman daima tereddüt gösterir, temkinli hareket ederdi. Kararını da verdi mi, yaptığı iş daima en doğrusu olurdu.»

Yıllar sonra, mühim bir karar vermesi icap edince yine tereddüt gösterdi. Mamafih, kim iddia edebilir ki, verdiği karar, en doğrusu değildi?...

1941 senesinin sonunda, Drem'deki vazifesine başladı. Aradan dört ay geçmeden bir oğlu dünyaya geldi. İsmini Giles koydular.

Bundan sonra âdeta seri halinde büro hizmetleri devam edip gitti. Bir bürodan alınıp öteki büroya verildi. En son olarak, İskoçya'da Montrose civarındaki uçuculuk okulunda bulunurken akla gelmedik bir hâdise cereyan etti. Bu hâdise onu yepyeni ve bambaşka bir dünyaya sürükleyip götürdü...

Ne gariptir ki, bazan umulmadık bir olay, bütün bir hayatın akışını tamamen başka istikamete çevirebiliyor...

İşte, 1944 senesinin şubat ayında cereyan eden hâdise, Townsend'in hayatını tamamen başka istikamete çevirdi...

1943 senesinin kışı idi. İkinci Dünya Harbi, Müttefikler leyhine dönmiye başlamıştı. Lâkin, Fransa'yı ve işgal altındaki diğer devletleri kurtarmak için henüz ikinci cephe açılmamıştı. İngiltere Kıralı George VI. vatan için kanlarını seve seve akıtan kahraman gençlere hayrandı. Onlarla her fırsatta görüşüp konuşuyor, hepsini madalyalarla taltif ediyordu. Bir gün bu kahramanlardan birkaçını yanına yaver olarak almayı düşündü.

Uzun senelerden kalma bir âdete göre, Kıral muhtelif askerî birliklerden seçilmiş subayları kendine yaver alırdı.

Derhal alâkalı vekâletlere yazılar yazılarak namzet listeleri istendi. Çok geçmeden, Hava Bakanlığından cevap geldi. Bu, kırmızı renkli mahrem bir dosya idi. Dosyanın içinde üç subayın isimleri ve sicilleri yazılıydı. Bunlardan biri, hava albayı Peter Townsend idi... Kıral, dosyayı alıp dikkatle gözden geçirdi ve Albay Townsend'in kendine yaver olarak alınmasını emretti.

Üç namzet arasından niçin Townsend'i intihap etti, bunu kimse bilemiyor... Gerçi onunla daha önceden tanışmış, hattâ üç defa da üst üste görüşmüştü. Lâkin, bu görüşmeler, diğer genç subaylarla yapmış olduğu konuşmalardan pek fazla ileriye gitmemişti.

Yalnız, son defa Townsend, madalyasını almak üzere Buckingham Sarayına gittiği zaman Kıral onu görür görmez gülümsemiş,

— Vay, yine mi sen buradasın!...

Diye lâtife etmişti. Herhalde siciline kaydedilmiş olan o hâdise gözünden kaçmamıştı.

Derken bir gün Hava Bakanlığından Peter'e bir yazı geldi. Derhal Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanlığına müracaat etmesi bildiriliyordu.

Townsend merakla Kurmay Başkanlığına uğradı. Kıralın kendisini yaver olarak yanına almak istediğini öğrendi. Kabul etti. Lâkin, vazifesine başlamadan önce, Kıralla Buckingham Sarayı'nda şahsan bir mülâkatta bulunması lâzım geliyordu.

Şubat ayının soğuk bir gününde Townsend, Sarayın demir kapıları önünde nöbetçi tarafından selâmlandı. Sonra mavi üniformalı bir uşak onu Kıralın çalışma odasına götürdü.

Bu oda, Kıralın hoşlandığı renklerle tefriş edilmişti. Duvarlar tirşe, halılar koyu yeşildi.

Mülâkat yarım saat sürdü. Kıral birçok sualler sordu. Townsend önce hayatını kısaca anlattı. Sonra ailesinden bahsetti. Bu aile uzun seneler boyunca memlekete hizmet etmiş vatanseverlerden müteşekkildi. Evlendiği kız da arzu edilen bir ailedendi...

Kıral, bu görüşmeden memnun kaldı. Birkaç gün içinde tâyini katîleşti. Bir aya kalmadan da resmen Sarayda vazifeye başladı.

Bu sıralarda Prenses Margaret, ablası Elizabeth'le beraber Windsor Şatosu'nda ikamet ediyordu. Haftada bir gün de Londra'ya iniyorlardı.

(Devamı gelecek sayıda)

Barrymaine dünyada bomba tesiri yapan eseri için ne diyor?

Ben Peter Townsend'i harb senelerinde tanımıştım. Lâkin onunla asıl arkadaşlığımız 1956 da başlamıştı. O sene Townsend bir dünya turuna çıkmıya karar verdiği esnada idi ki, iki samimî dost oluvermiştik. Seyahati hakkında bir yazı hazırlamak hususunda benim fikrimi sormuştu. Bu münasebetle arkadaşlığımız kuvvet buldu...

Peter'le Prensesin arasındaki aşk macerası hakkında şimdiye kadar çok şeyler yazıldı. Lâkin bunların hiçbiri hâdiseleri olduğu gibi aksettiremedi. Bu olaylar bence çok mühimdi. Çünkü zamanın en önemli siyasi, içtimai ve dinî meselelerini aksettirmekteydi. Prenses Margaret'in kararı tarihte mühim bir yer işgal ediyordu. Bu karar, sadece onun hususi hayatına ait değildi. Bütün İngiltere halkına şümulü olan geniş bir dâva idi.

Ben 1941 den beri, bir hava kahramanı olan Townsend'in hayatını kaleme almayı düşünüyordum. Fakat meşguliyetimin fazlalığı bu işe mâni olmuştu. Şimdi ise eseri, daha ziyade büyük aşk macerasına hasretmeye karar vermiştim. Bu arada tabii Peter'den müsaade almayı da ihmal etmedim.

Kendisine göndermiş olduğum müsveddeleri tetkik ederek muvafık buldu. Sadece şahsi aile hayatına ait bazı eksiklikleri tashihe lüzum gördü. Prensesle olan münasebetlerini hikâye eden kısmı aynen kabul etti. Ben de artık bu notları olduğu gibi neşretmekte mahzur görmüyorum...

2 Yüzlü Kedi

YAZAN: GORDON YOUNG — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

— 5 —

İKİ YÜZLÜ KEDİ, Rejisör Henri Decoin idaresinde bir Alman - Fransız müşterek prodüksiyonu olarak filme de alınmıştır. Başrolü Françoise Arnould'un oynadığı bu filimden de resimler takdim edeceğiz. Resim, dilber Fransız yıldızını «La Chatte» filminde gösteriyor.

KEDİ, sık sık sokağa çıkarak yalnız başına da bazı mühim işler çevirmekten geri kalmıyordu... Lokantalarda, caddelerde, tünellerde rasladığı Alman askerleriyle derhal ahbaplık kuruyor, onlarla tatlı tatlı konuşarak ağızlarından mümkün olduğu kadar malûmat koparıyordu. Hele bazı geveze subaylar çok işine yarıyordu. Carré'nin cazibesine ilâveten birkaç kadeh içkinin verdiği sarhoşluk, onları bülbüle döndürüyordu.

Bir ikindi vakti, Kedi, Montparnasse İstasyonu'nun karşısındaki Café Duménil'e çay içmeye gitmişti. Birdenbire kapıda bir Alman subayı belirdi. Şöyle bir etrafına bakındı, sonra doğru Carré'nin masasına gelip oturdu.

— Affedersiniz Madam... dedi, Sizden birşey sormak istiyorum...

Kedi, soğukkanlılığını zaptetmiye çalışarak tebessüm etti :

— Hay hay Mösyö. Yalnız sizden evvel, ben size birşey sormak istiyorum...

— Emredersiniz Madam. Buyrun sorunuz...

Kedi tekrar tebessüm etti.

— Üzerinizde Hava Kuvvetleri üniforması görüyorum. Fakat omuzunuzdaki şu işareti tanımıyorum. Yoksa havacı değil misiniz ?...

Alman subayı, mağrurane bir edayla Mathilde Carré'nin yüzüne baktı.

— Çok dikkatlisiniz madam, size hayran oldum... Tahmin ettiğiniz gibi, uçucu değilim. Fakat Hava Kuvvetlerine mensubum. Bütün Bordeaux bölgesindeki hava birliklerinin ikmal subayıyım !

Kedi, gülümsemesinde devam ederek heyecanını bastırmıya çalıştı :

— Evet... Şimdi anladım... Peki, sizin arzunuz nedir Mösyö ?...

Alman subayı, cebinden sigara pakedini çıkararak Carré'ye bir sigara uzattı.

— O kadar mühim değil madam... Tenis topu almak istiyordum da... Hangi mağazalarda satarlar diye sormak istemiştim...

O dakikada Carré'nin kahkahalarla güleceği geldi. Demek ki, bütün endişeleri beyhudeydi ! Bu adam sadece çapkın bir Alman subayından başka bir şey değildi. Maksadı, bir genç kadınla arkadaşlık etmekten ibaretti !...

Kahvehanede birkaç saat kalıp tatlı tatlı muhabbet ettiler ve çarçabuk iki samimî arkadaş oluverdiler ! Genç Alman subayı, Carré'nin sonradan hâtıra defterinde itiraf ettiği gibi, «pek sempatik» bir gençti. Stuttgart'ta hatırı sayılır bir resmî memurun oğlu olduğunu, tahsilini Paris'te ikmal ettiğini anlattı. Bu münasebetle Fransız kültürüne hayran kaldığını söyledi. Paris'te geçen en tatlı günlerini hiçbir zaman unutamadığını, bu hâtıraları ömrünün sonuna kadar muhafaza edeceğini ilâve etti. Fakat bundan sonra da, malûm Alman propagandasına geçiverdi. Hitler'in nasıl yepyeni bir Avrupa yaratmak istediğinden, İngiltere'nin daha şimdiden harbi kaybetmiş olduğundan, muntazam bir orduya ve donanmaya bile malik bulunmadığından dem vururken, Carré de onun her sözüne münasip cevaplar yetiştirmekten geri kalmıyordu. Zekâsı ve hazırcevaplığı ile onun bütün iddialarını birer birer çürütüyordu... Nihayet Alman subayı mağlûbiyeti kabul etti.

— Madam, dedi, deminden beri iki propagandacı gibi karşıkarşıya atıp tutuyoruz. Lâkin size samimî olarak şunu söyliyebilirim ki, Hitler sadece bir kumarbazdır. Bugün kazanabilir. Fakat yarın kaybedecektir. Bütün kumarbazların sonu budur. İngiltere'ye gelince... Sonunda harbi onun kazanacağına hiç şüphe etmiyorum...

Bu konuşmanın nihayetinde Alman subayı, Carré'den müsaade istiyerek kalktı. Kedi de biraz sonra eve dönüp o günkü fevkalâde raporunu hazırlamıya koyuldu.

■

Birkaç gün sonra Armand, Carré'ye, Brest limanına giderek İngiliz uçaklarının yaptıkları bombardımanın ne gibi tahribata sebep olduğunu görmesini söyledi.

Kedi, Paris'ten trene binip Brest'te indiği zaman her tarafın bir harabeye dönmüş olduğunu gördü. Alman işgali altındaki liman tesislerinden başka, caddelerdeki dükkânlar büyük hasar görmüş, çoğu enkaz haline gelmişti. Ön vitrini tamamen yok olmuş bir ayakkabı mağazası önünde durdu. Mağaza hâlâ satışa devam ediyordu, satıcı da bir genç kızdı. Mağazaya girip genç kızla bir müddet konuştu.

— Bu vaziyette satışınıza devam edecek misiniz ?... diye sordu.

Genç kız cevap verdi :

— Neden devam etmiyelim ! Londra'da bizden fazla bombalanmış mağazalar satışlara devam ediyorlar...

Kedi, Brest caddelerinde dolaştığı müddetçe herkesle konuştu. Sokakta gördüğü çocuklarla, büyüklerle, satıcılarla, her çeşit insanla konuştu. Fakat bunlarla konuşurken, sanki İngilizmiş gibi İngiliz aksanı kullanıyordu. Bunu bir maksatla yapmıyordu. Sırf böyle konuşmaktan hoşlandığı için, daha doğrusu, kendi kendine bir oyun olsun diye yapıyordu.

Vakit geçirmek için bir gazinoya girip bir müddet oturduğu zaman da garsonla yine aynı İngiliz aksanını kullanarak konuştu.

Nihayet akşam oldu. Carré, görmek istediği yerleri gezip görmüştü. Gece trenine binip Paris'e döndü. İstasyona inince gizli gizli takibedilmekte olduğunu hissetti. Bir mağaza vitrini önünde durdu. Göz ucuyla arkadan gelene baktı. Bu, sivil giyinmiş genç bir Almandı.

Kedi, yürümekte devam etti. Biraz sonra Alman genci yanına yaklaştı. Lâf atar gibi birşeyler mırıldandı. Carré, genç adama döndü. Fransızca olarak :

— Birşey mi arzu ediyorsunuz mösyö ?... dedi.

Yakışıklı Alman genci hayretle cevap verdi :

— Siz ne kadar güzel Fransızca konuşuyorsunuz Madam ! Fakat ben sizi...

Kedi gülümsedi :

— Bir Parislinin kötü bir Fransızca mı konuşacağını tahmin ediyordunuz ?

Bu sefer de Alman genci gülümsedi.

— Ben Gestapo'nun memuruyum Madam. Biraz evvel Brest'ten bir telefon aldık. Siyah kürklü kırmızı şapkalı bir hanım sabahtan beri caddelerde dolaşarak kuvvetli bir İngiliz aksanı ile Fransızca konuşuyormuş. Sizin biraz evvel indiğiniz Paris trenine binmiş. Bu sizden başka kimse olamaz Madam... Brest'te bütün gün ne işiniz vardı ?!...

İşte bu sefer Kedi'nin vaziyeti nazikti. Gestaponun elinden kurtulmak için bütün zekâsını ve ustalığını göstermesi lâzım geliyordu.

Birdenbire bir kahkaha attı.

— Yoksa siz beni bunun için mi takibediyordunuz Mösyö ?!!...

— Tabiî bunun için takibediyordum !

— Durun öyleyse anlatayım ! Ben çok meraklı bir kadınım, biliyor musunuz !... Olmadık birşey duydum mu, onu gözümle görmek isterim. Kaç gündür Paris'te herkes Brest'in İngilizler tarafından bombardıman edildiğinden, taş taş üstünde kalmadığından bahsediyordu. Ben de pek merak ettim. Gözümle görmek için sabah trenine atlayıp Brest'e gittim ! Şimdi de dönüyorum...

— Peki, Fransızcayı niçin İngiliz şivesi ile konuşuyordunuz ?

— Ben taklit yapmasına bayılırım ! Şaka olsun diye öyle konuştum ! Yoksa aslında halis muhlis Parisliyim...

Carré bir kahkaha daha koyuverdi. Sonra çapkın çapkın genç gestaponun yüzüne baktı.

— Yoksa inanmıyor musunuz ?...

Alman genci yumuşadı.

— Muhakkak ki çok şakacısınız Madam ve büyük bir sanatkârsınız ! Her

Colonel Moll Caddesi, Alman telsiz arama cihazlarının dikkatini çekince, Armand ile Kedi, Monmartre'da Villâ Léandre Sokağı sekiz numaraya taşındılar...

ben'im diyen kimse sizin kadar usta bir şekilde taklit yapamaz !...

— Lâtife ediyorsunuz, Mösyö...

— Sizi bir yemeğe davet etsem kabul eder misiniz Madam ?...

Her zaman yeni yeni maceralar peşinde koşan Kedi, bu teklifi memnuniyetle kabul etti. Bir lokantaya girip iki saat baş başa pek zevkli bir akşam yemeği yediler. Bu iki saat zarfında gayet samimî arkadaş oldular. Genç Gestapo, Madam Carré'ye, hayatını açtı. Annesinin İrlandalı olduğunu, kendisinin muharebeler esnasında nasıl ayak bileğinden vurulduğunu, Gestapo teşkilâtından hiç hoşlanmadığını, fakat mecburi olarak yapmakta olduğunu, birer birer yana yakıla anlattı.

İki «samimî» arkadaş birbirlerinden güçlükle ayrıldıkları zaman saat gece yarısını göstermekteydi...

■

1941 senesi yaz mevsimi ortalarında gizli casusluk teşkilâtının çalışmaları o kadar genişlemişti ki, Londra, Armand'la şahsan görüşmek arzusunu izhar etmekteydi.

Armand, birkaç gün için gizlice Londra'ya geçti ve yepyeni çalışma plânlarıyla geri döndü.

Bu sırada Kedi de bir tehlike işareti almış bulunuyordu. Almanların telsiz arama cihazları, Colonel Moll Caddesi'nde pek sık dolaşmıya başlamışlar, birkaç defa da Kedi'nin oturduğu apartmanın önünden geçmişlerdi !...

Armand'la Kedi, bu meseleyi ciddiyetle ele aldılar. Tehlike büyüktü. Derhal yerlerini değiştirmeleri icap ediyordu. Hemen araştırmalara başladılar. Birkaç gün sonra, Montmartre'ın üst kısmında üç katlı küçük bir ev buldular : Villa Léandre Sokağı, numara 8... İşte burası tam işlerine uygun bir yerdi. Zemin katta Madam Blavette isimli yaşlı bir dul kadın oturuyordu. Kocası Birinci Dünya Harbi'nde ölmüştü.

Kedi, taşınmadan önce bu kadınla konuşmayı münasip buldu. Kendisini ve Armand'ı ona tüccar olarak tanıttı. Fakat kimsenin duymaması şartiyle, biraz da karaborsacılık yapmakta olduklarını ilâve etti !...

O günlerde Fransa'da karaborsacılık almış yürümüştü. Bu işi yapmıyan yok gibiydi : Onun için Kedi'nin bu «itirafı» acayip karşılanmadı.. Netekim Madam Blavette, itiraz etmedi. Yeni kiracıların derhal taşınmalarını muvafık buldu.

Ertesi gün Armand derhal eşyaları Léandre Sokağı, 8 numaraya nakletti. Fakat ondan sonra da büyük bir hata işledi : Eski sevgilisi Renée Borni'yi buraya davet etti.

Armand, Madam Carré ile on aydan beri arkadaşlık etmekteydi. Bu on aydır, gece - gündüz beraber bulunmuşlar, beraber gezmişler, beraber çalışmışlardı. Yedikleri yemek, içtikleri su ayrı gitmemişti. Birbirlerine karşı bu kadar büyük bir muhabbetleri varken şimdi nasıl oluyor da Armand birdenbire sevgilisinden yüz çeviriyordu ?!...

Renée, Madam Carré gibi, hareketli, ihtiraslı, dinamik bir kadın değildi. Basit bir kızdı. Öyle görünüyordu ki, Armand artık daha yumuşak, daha şefkatli bir dişiye ihtiyaç hissetmekteydi !

Renée, sahneye çıkar çıkmaz, pek tabiî olarak, Madam Carré'nin nevri döndü. Genç kıza bir rakîp nazarıyla bakmıya başladı. Renée de tıpkı Carré gibi içinde bir burkulma duymuştu. O da Kedi'ye bir rakîp nazariyle bakıyor, ona karşı bir soğukluk, bir haset hissediyordu. Armand öyle düşüncesiz bir harekette bulunmuştu ki, iki kadını âdeta zorla birbirine düşman etmişti...

(Devamı gelecek sayıda)

Hindistanda sinemacı

Burmada yakut tüccarı

Singapurda timsah avcısı

İstanbullu OSMAN AYKUT

YAZAN : HİKMET FERİDUN ES
FOTOĞRAFLAR : SEMİHA ES

ROMAN çok uzaklarda bitti. Avustralya'da !... Osman Aykut'u iki seneden beri görmemiştim. O sıralarda Hindistandan gelen bir İngiliz ahpabım bana :

— Biliyor musunuz, Osman Hindistan'dan ayrıldı, Avustralya'ya hicret etti. En son kendisini Sydney'de bir gece kulübünde görmüşler... haberini getirdi. Sordum.

— Avustralya'da ne iş yapacakmış ?...

— Galiba Yeni Gine'ye geçmek istiyormuş...

Bundan sonra yine aradan zaman geçti. Bu sefer ben Avustralya ve Yeni Gine yoluna düştüm. Sydney'de kalabalık bir Türk topluluğu ile karşılaşmıştım. Hepsi de çok iyi insanlardı. O sıralarda Türk Tugayı Kore'de zaferden zafere koşmakta idi. Benim orada bulunmamı vesile addeden Avustralya'daki Türkler büyük bir bayrak diktirdiler. Bunun bir köşesinde Avustralya haritası ve yine bu kıtanın sembolü halinde olan bir kanguru şekli işlenmişti. Kangurulu bayrak Kore'deki Türk Tugayına gönderilirken, Avustralya Türklerinin kendileriyle beraber oldukları da bildiriliyordu.

Bu kalabalık vatandaş grupu ile, Cumhuriyet Bayramı gününde, Sydney'deki o muhteşem Gelibolu âbidesine gittik. Anzakların yaptırdığı âbide Güney yarım dünyasının en büyük, en ihtişamlı âbidesi idi. Ve pek orijinaldi de. 6 katlı bir bina yüksekliğinde olduğu halde sadece bir buçuk katlı ve tamamen daire şeklinde idi. Zemin katını, baştan başa ve boylu boyuna yere serilmiş bir heykel kaplıyordu. Çanakkale'de kalbinden vurularak ölmüş yakışıklı bir Anzak askeri... Âbideye girenler, duvarların arasındaki merdivenlerden, kubbenin etrafını çeviren asma kata çıkıyorlar ve böylece çok yukarıdan, yerde yatan dev yapılı genç ölüyü seyrediyorlardı. Aşağıda meşaleler yanıyordu. Ziyaretçiler yukarıdan, çiçekler atıyorlardı.

İşte bu çok uzaklardaki Çanakkale âbidesini ziyaretten dönüşümüzde, gurbette bulunan ve şimdi ismini hatırlıyamadığım vatandaşlarımızdan biri bana :

— Osman Aykut'u tanır mıydınız ?... diye sordu.

Âdetâ heyecanla cevap verdim :

— Nasıl tanımam ?... Burada değil mi ?... Bir dostumdan onun Avustralya'ya geldiğini işitmiştim. Acaba Sydney'de mi ?...

Muhatabım mahzun gözlerle bana bakarak cevap verdi :

— Sizlere ömür !...

İnanılır şey değildi. Son bıraktığım zaman Osman âdeta bir yaşamak heykeli halinde idi. Hayatla dopdolu idi. Sordum :

— Kim ?... Osman mı ?...

— Evet, dedi. Buradan Port Moresby'ye geçmek istiyordu. Elinde avucunda pek az parası kalmıştı. Fakat hâlâ da geçe kulüplerinde bir prens gibi yaşamak istiyordu. Port Moresby'ye gidip ananas ve kahve ziraati ile meşgul olmak niyetinde idi. İflâs etmiş olmasına rağmen son derecede büyük bir neşe içinde plânlarından bahsederken :

— Yeni Gine'de çırılçıplak vahşilerle ananas ekeceğim. Kahve yetiştireceğim. Dünyanın hiçbir yerinde nebat denilen nesne Yeni Gine'de olduğu gibi süratle büyümüyormuş !... diyordu.

Lâkin Yeni Gine'ye girmek hele bu vahşi memlekette yerleşmek için uzun uzun birçok yerlerden müsaadeler, vesikalar almak lâzımdı. Osman da bunların peşinde idi.

Artık tamamen parası bittiği anlaşılıyordu. Zira bir yüzük, bir de saat sattı. Ve bir ay sonra da birdenbire kalbinden hastalandı. Onu otelden hastahaneye nakletmişler. Orada vefat etmiş...

Zavallı Osman !... Demek Calcutta'daki ihtiyar falcının sözlerinin son kısmı da doğru çıkmıştı. Uzaklarda, çok uzaklarda ve yapayalnız öleceksin !... Hazin bir kader. Singapur'da timsah avcılığı, Burma'da yakut tüccarlığı, Bengal'de İran Şahını ağırlama, Hindistan'da sinemacılık ve Avustralyada ölüm !... Mamafih ben hâlâ Osman'ın ölümüne pek inanamıyorum. Çünkü sevimli dostum kadar hakkında çok rivayet çıkarılmış insan pek azdır. Bundan önce de tamam üç kere kendisinin öldüğü yayılmış, memleketteki dostları matem etmişlerdi. Sonra o yine dünyanın başka bir ucunda, bir başka ve yeni işin başında olduğu halde meydana çıkmıştı.

Lâkin bu sefer bu son rivayetin üzerinden tamam yedi sene geçti. Osman hâlâ bunu tekzip etmedi...

SON

KANGURULU BAYRAK — *Avustralya'da yaşıyan Türkler Sydney'deki Gelibolu Âbidesinin bulunduğu parkta, kendi diktirdikleri bayrakla beraber. Bu Türk bayrağının bir kenarında Avustralya haritası ve bu kıtanın sembolü olan bir kanguru şekli görülüyor. Bu bayrak Avustralya Türkleri tarafından Kore'deki Türk tugayına gönderilmiştir.*

Belçikayı fetheden İzmirli

TÜRK FEFO

BELÇİKA'nın eğlence kıralı kimdir bilir misiniz ? İzmirli Türk Fefo !... Doğma büyüme İzmirli olan Fefo'nun bugün Belçika'da dört büyük ve meşhur gece kulübü vardır. Sofia Loren'den Gina Lollobrigida ve Jayne Mansfield'e kadar dünyanın en tanınmış sanatkârlarına, en baş döndürücü güzellerine Fefo'nun her biri, biribirinden lüks kabarelerinde rastgelmek mümkündür.

Gazeteler ondan : «Belçika'yı fetheden Türk !...» diye bahsediyorlar. İzmirli Türk Fefo'nun hayat romanı da çok enteresan :

İzmir'de, Alsancak'ta, 1471 numaralı sokakta doğan Fefo, yine Alsancak İlkokulunda okumuştur. Fefo burada neşeli ve o nispetteki haşarılığı ile arkadaşları arasında nam salmıştır. Daha parmak kadar yumurcak iken Fefo, Alsancak'taki çocuklar arasında bir yüzme kulübü kurmuş, bunun ismini de «17 Kurbağa Yavrusu» koymuştur. Çünkü bu yüzücü küçükler 17 arkadaştılar. 17 Kurbağa Yavrusu hemen hemen her gün Karşıyaka'dan tâ İnciraltı'na kadar yüzüyorlardı. Daha sonra Kurbağa Yavruları büyümüşler, her biri bir yere dağılmışlardır. Bu arada Fefo İzmir'de yapılan birçok yüzme yarışlarında şampiyonluk kazanmış, hattâ Türkiye Yüzme Şampiyonasında, doğduğu şehir, İzmir'i temsil etmiştir. Bundan sonra 1947 yılında tahsilini tamamlamak üzere İtalya'ya gitmiştir. Orada bir yandan okurken bir taraftan da milletlerarası yüzme müsabakalarına girmiş, iyi dereceler kazanmıştır.

Bir aralık Fransa'ya ve İngiltere'ye kadar uzanan Fefo, bu sefer de Manş Denizini yüzerek geçmeği kararlaştırmıştır. Bu suretle İzmir'in 17 Kurbağa Yavrusundan biri, tamam iki defa Manş'ı muvaffakıyetle geçmiş, uzun uzun kendisinden gazetelerle bahsettirmiştir.

Manşı ilk geçişinde Fefo 14 saat yüzmeğe mecbur olmuştur. İkinci geçişinde ise rekoru 11 saat 29 dakikaya indirmiştir ki, bu da o zamanlar dünya ölçüsünde pek iyi bir derece addedilmekte idi.

Fefo iki defasında da Manşı yalnız olarak geçmiştir. Aynı zamanda çok iyi bir sürat yüzücüsü olan Fefo, 100 metreyi 59,8 saniyede yüzmekte idi. Fakat sonraları kendini sürattan tamamiyle mukavemet yarışlarına vermiştir. Yalnız Manş'ta değil, Amerika'da da yüzmüştür. Fransa'da Seine nehri üzerinde ve Mısır'da Nil'de yapılan nehir yarışlarına iştirak etmiş, pek iyi dereceler almıştır. Bilhassa Nil nehri üzerinde yapılan büyük yüzme yarışları son derecede iddialı olmuştu. Bu yarışa Nil Maratonu birin-

Evinin duvarlarını nadide kürklerle kaplatan J. Mansfield, Fefo'nun gözde müşterilerindendir. Resim dostlukları hakkında iyi bir fikir vermektedir.

Fefo'nun gece kulüpleri şöhretlerle dolup taşar. Brüksel'e yolu düşen yıldızların ilk uğrağı buralarıdır. Resimde sağda Dominique Wilms görülüyor.

Fefo'nun müşteriler listesinde asrımızın en sevilen yıldızı sayılan Gina Lollobrigida'nın da bulunması eğlence kıralının şöhretini belirtmeğe yeter.

Yüzücülüğe İzmir'de «Kurbağa Yavrusu» olarak başlıyan Fefo sonradan işi ilerleterek Manş'ı kulaçlamağa başlamıştır. Çırılçıplak karlara uzanabildiğine göre, yakında Atlantik'i de yüzerek geçerse şaşmamak lâzım

cisi, Mısırlıların meşhur «Amon Balığı» Hasan Abdürrahim de iştirak ediyordu. Bundan önce kazandığı bir yarıştan sonra Hasan Abdürrahim'in göğsüne bizzat kendi eliyle şeref madalyasını Nasır takmıştı. Hasan Abdürrahim'in yarışa girmesi Mısır'ın en büyük spor hâdisesi addediliyordu. Fakat İzmirli Fefo, ne yapıp yapıp Amon Balığını geçmeğe karar vermişti.

Yarış heyecanla başladı. Fefo can havliyle yüzüyordu. Ve neticede Mısırlı yüzücüyü arkasında bırakınca âdeta kıyametler koptu. Kahire'nin meşhur «Saat-ı Âhır» gazetesi günlerce İzmirli Fefo'dan bahsetti, durdu.

Eğlence kıralı

Yüzme yarışlarında Fefo birçok büyük para ikramiyeleri de kazanmıştır. Bunlardan meselâ Manş'ı geçişlerinde 1500 dolârdan iki defasında 3000, Fransa'da aldığı dereceden 2000 dolâr kazanmıştır. Belçika'da Flessing Zomte yarışları ona 3000 dolâr temin etmiştir. Fefo kendisinin en mühim spor muvaffakıyetinin bu Flessing Zomte yarışları olduğunu söylemektedir.

Atıldığı ticaret ve eğlence hayatında da genç İzmirli yüzücülükte olduğu kadar büyük bir muvaffakıyet göstermiştir. Tâbir caizse zenginliğe doğru kulaç atmıştır. Daha 22 yaşında iken ayda 40,000 Belçika Frangı kazanmağa başlamıştır. Harbten sonra insanların çılgınlar gibi eğlenmek istediğini gören Fefo hemen buna göre işlerini ayarlamış, işte bu arada bir gece kulübü sahibi ile tanışmıştır. Bu zat, Fefo'nun ne kadar zeki ve becerikli bir genç olduğunu görünce kendisine :

— Lokalimi sana vereyim... Sen işlet, kârın yüzde ellisini al. Yüzde ellisini bana ver, demiştir.

Fefo bu teklifi kabul edince gece kulübünde işe başlamış, yaptığı programlar, davet ettiği meşhur artistlerle, kârı 6 ay zarfında 6 misline ulaştırmıştır.

Bundan sonra genç İzmirli birer birer üç yeni gece kulübü daha açarak, âdeta Belçika'nın eğlence hayatını avuçları içine almıştır. Lokallerine bilhassa Amerika'dan davet ettiği yıldızlarla pek sıkı fıkı ahbab olan genç adam bu Avrupa memleketinde âdeta bir «eğlence sanayii» kurmuştur. Bugün Fefo'nun dostları arasında Jayne Mansfield'ler, Esther Williams'lar, Brigitte Bardot'lar, Lollobrigida'lar, Michel Morgan'lar, Sofia Loren'ler başta gelmektedir.

Hollywood yıldızları arasında en iyi arkadaşları Douglas Fairbanks ve Frank Sinatra'dır. Türkiye ve İzmir'den bahis açılınca Fefo hemen coşar :

— Dikkat ediniz. Ben öyle gelişigüzel bir İzmirli değilim... 250 senelik İzmirli'yim !... der.

Hakikaten de Fefo'nun ailesi 250 yıl önce İtalya'dan İzmir'e muhaceret etmiştir. O zamandan beri bütün aile İzmir'de yaşamıştır. Şimdi bu genç adam kendi tâbiri ile 29 buçuk yaşındadır. 4 gece kulübüne sahib olmasına rağmen ağzına içki koymaz. Fakat dansa bayılır. Lokallerine gelen bütün yıldızlarla âdeta numaralar yapacak derecede danseder. Hayatını sağlık ve spor esaslarına göre tanzim etmiştir. Brüksel civarında fevkalâde güzel bir villâsı vardır. Bu seneki Brüksel Sergisinde rastladığı vatandaşlarımızın etrafında pervane gibi dönen Fefo :

— Seneye mutlaka yine memlekete geleceğim. Gerek İstanbul'da, gerek İzmir'de bol bol yüzeceğim. Memleket gözümde tütüyor, demiştir.

«Yüzücü Eğlence Kıralı» nın şeref misafiri emektar yıldız Douglas Fairbanks Jun. dur. Fairbanks aynı zamanda Fefo'nun Altın Defter'ini imzalıyan nadir müşterilerden biridir.

Pek yakında Hayat sahifelerinde

Dünya tarihinin en parlak kahramanlık sahifelerinden biri :

KUNURİ SAVAŞI

Bu yazıları okurken Mehmetçiğinden generaline kadar bütün Türk tugayile birlikte Kunuri muharebelerinin içinde o günlerin büyük heyecanını yeniden yaşıyacaksınız.

KUNURİ SAVAŞI

Sizi tâ Mançurya hududuna, Yalu nehri kenarına kadar götürecek, orada Çin kapılarında Mehmetçiğin süngüsünün mucizesini gözlerinizle göreceksiniz.

Pek yakında Hayat sahifelerinde

FM-6
Formüllü
ES-KO
Limon Çiçeği Kolonyası

Toplantıya
gitmezden evvel
ES-KO
limon çiçeği
kolonyası ile
friksiyon mesaj
yapınız.

FM - 6
formülü
yalnız bu
kolonyada
bulunur

Yüzde 100 sabit ve
etrafa yayılan koku

REKLAM MORAN

DONMUŞ DENİZ

4

YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

FRANK, Klara'nın elini tuttu. Sonraları, uzun zamanlar — karanlık Kutup günlerinde, vahşi Kutup gecelerinde — bu elin ne kadar soğuk ve kendi elinin içinde ne kadar cansız durduğunu hep hatırlıyacaktır. Neşeli bir tavırla :

— Cesaret, Klara ! dedi, bir gemicinin sevgilisi böyle ayrılışlara kendini alıştırmalıdır. Zaman çabuk gelip geçer. Allaha ısmarladık, sevgilim !

Elindeki soğuk eli öptü; belki uzun yıllar bir daha göremiyeceği soluk ve güzel yüzü son defa baktı. Beni ne kadar seviyor, ayrılık ona ne kadar ıstırap veriyor diye düşündü. Elini hâlâ elinde tutuyordu. Eğer Bayan Crayford, bütün etiket kaidelerini çiğniyerek onu ileriye doğru itmiyecek olsaydı belki daha uzun zaman elini bırakmıyacaktı.

Her iki bayan delikanlıyı, kalabalık içinde, arkadan takibederek sandala bindiğini gördüler. Kürekler suya dokundu; Frank şapkasiyle Klara'yı selâmladı. Ve bir lâhza sonra sandal, önde duran bir geminin arkasında, gözden kayboldu. Bu, Donmuş Deniz'ler yolunda onu son görüşleri idi. Bayan Crayford :

— Hiçbir sandalda Richard Wardour yok ! dedi, sahilde de yok ! Bu sana ders olsun güzelim. Bundan sonra presantiman (presentiment) gibi saçma şeylere inanmak deliliğinde bulunmazsın inşallah !

Klara'nın gözleri kalabalık içinde hâlâ öteyi beriyi araştırıp duruyordu. Bayan Crayford devamla :

— Hâlâ bana inanmadın mı ?

Diye sordu. Klara :

— Hayır, dedi, hâlâ inanmış değilim.

— Ne ? Hâlâ mı onu arıyorsun ? Ne saçma şey ! İşte, kocam da geliyor. Ona söyliyeyim de bir araba bulup seni eve göndersin.

Klara birkaç adım geriliyerek :

— Ben engel olmak istemem, Lucy, dedi, kocanla vedalaşacağın sırada... Ben burada beklerim.

— Burada bekliyecekmiş ! Bu da ne demek ?

— Belki birşey görebilirim. Yahut birşeyler işitebilirim.

— Yine mi Richard Wardour ?

— Yine Richard Wardour.

Bayan Crayford artık başka birşey söylemeden kocasına döndü. Zira Klara'nın deliliği, nasihat kabul edecek mahiyette değildi.

Wanderer gemisinin sandalları, Sea - Mew'nun sandallarından boşalan yerleri almışlardı. Kalabalık arasında alkış sesleri duyulmağa başladı; seferî heyetin kumandanı geliyordu. Kaptan Helding sağa sola bakarak Birinci Teğmenini arıyordu. Crayford'un, karısiyle konuşmakta olduğunu görünce Bayan Crayford'a en nazik edasiyle özürler dileyerek :

— Ona bir dakika için müsaade edin Bayan Crayford, dedi, sonra dönüp isterse sizinle yarım saat konuşsun. Kocayı karısından ayırdığı için kumandanı değil, Kutup Heyetini sorumlu tutmak lâzım, aziz Madam ! Crayford'un yerinde olsaydım Kuzey - Batı geçidini bulmayı bekârlara bırakır ve sizinle kalmayı tercih ederdim !

Bu komplimanı yaptıktan sonra Kaptan Helding, teğmeni bir kenara çekti. Tesadüfe bakın ki çekildikleri yer, Klara'nın durduğu noktanın tam karşısında idi. Kaptan da, teğmen de resmî işlere o kadar dalmışlardı ki Klara'nın mevcudiyetinden bile haberdar olamıyorlardı. Aralarında geçen sözlerin Klara tarafından işitilebileceğini hatırlarından geçirmiyorlardı. Kumandan sözüne şöyle başladı :

— Bu sabahki tezkeremi aldın değil mi ?

— Aldım Kumandanım. Almamış olsaydım şimdi çoktan gemide bulunmuş olurdum.

— Ben de derhal gemiye gideceğim. Fakat siz sandalınızı daha yarım saat kadar burada tutunuz. Hem bu suretle karınızın yanında daha fazla kalmış olursunuz ! Ben bunu da düşündüm.

— Size çok teşekkür ederim Kumandanım. Fakat, süvari gemiye gittikten sonra teğmenin karada kalması gibi teamüle aykırı olan şu harekette herhalde daha başka bir sebep olsa gerek ?

— Haklısın; dediğin gibi başka bir sebep daha var. Bize katılacak yeni bir gönüllüyü bekliyeceksin.

— Yeni bir gönüllü mü ?

— Evet, eşyalarını almaya gitti.

«O kadar telâş etme güzelim. Bak, Miss Burnham'ı da korkutuyorsun. Bu yeni gönüllü bize tamamiyle yabancı bir adam. İşte onun adı. Listenin sonunda. Al da bak.» Bayan Crayford, listeyi kaparak okudu : «HICHARD WARDOUR».

düşman ağzından ifadesi:

ÖLÜLERİNİN ÜSTÜNE BASMIYOR

Hamilton'un hâtıralarından alınan aşağıdaki pasaj, Türk'ün insanlığını bir kere daha ispat eden mühim bir vesikadır:

«Türk kumandanlığı, yaralıları ve ölüleri kaldırmak için beş saatlik muvakkat bir mütareke teklif etti. Bu teklifi reddettim. İstihbaratımıza göre, öğrenmiş bulunuyoruz ki, Türk askerleri ölmüş arkadaşlarının cesetleri üzerine basıp geçmek istemiyorlarmış. Bizim için bundan daha tesirli mania olur mu!.. O cesetler orada kaldıkça Türk taarruzları gecikecek demektir!»

ları söyleniyor! Temenni ediyorum ki, bu haber sadece bir rivayet olsun. Bu iki genç, topçumuzun en kıymetli mensuplarındandı!

Bu taarruzda Türklerden ancak 30 - 40 kişi mevzilerimize atlıyabildi. Onlar da girdikleri yerde kaldılar.

Saat 7.30 da yeniden şiddetli bir taarruz daha başladı! Bir kısım Türk askerleri Bahriye Tümeni mevzilerine girdi. Bir kısmı, 29 uncu Tümenin sağ cenahına yüklendi. Lâkin bu taarruzların hepsi akim kaldı. Mevzilerimizi muhafaza etmekteyiz.

Haziranın 28 inden beri Türklerin umumi kaybının 5000 olduğunu tahmin ediyoruz. Hunter - Weston'un raporuna göre, sol cenahtaki muharebelerde Türkler 1200 kişi zayiat vermişler. Birlik komutanlarından De Lisle, bu miktarın 2000 ile 3000 arasında olduğunu söylüyor. Buna, bugünkü telefatı da ilâve edecek olursak, yine 5000 e yaklaşıyor. Lâkin bizim saflarımızda da korkunç boşluklar hasıl oldu. Bu şekilde muharebeler bir müddet daha devam ettiği takdirde bilmem mevcudiyetimizden eser kalacak mı?...

6 temmuz 1915: Muharebeler kesildi. Bu sabah uzaklardan sesler duyulmuyor. Her yerde sükûnet hüküm sürmekte. Ben de sadece, yatağımda kara sineklerin hücumunu defetmekle uğraşıyorum!

Bugün iki Tümen takviye geliyor.

7 temmuz 1915: General Bailloud, Kurmay Başkanı Albay Piépape ve Binbaşı Bertier, bir Fransız torpido botuyla beni görmiye geldiler. Bailloud, içeri girer girmez dört, beş genç subayın yanında bana hitaben: «Eğer Boğaz'ın Anadolu yakası bizim tarafımızdan on beş gün içinde işgal edilmiyecek olursa bütün kuvvetlerimiz mahvolacaktır!...» deyiverdi.

Sonra işi şakaya vurdu ve gülerek beni, birkaç gün sonra, İstanbul'un lüks bir lokantasında yemeğe davet etti!...

Akşam üzeri, Londra'dan, bomba isteyip istemediğimizi soran bir telgraf geldi. İstemez olur muyuz!... Derhal cevap yazarak haftada muntazaman 10.000 bomba gönderilmesini bildirdim.

8 temmuz 1915: Bozcaada'ya giderek tepelere tırmandık. Bir çıkarmaya müsait mi, değil mi diye karşıdaki Türk sahillerini gözden geçirdik. Her tarafta dehşetli tahkimat yapılmıştı. O kadar ki, buraya bir çıkarma teşebbüsünde bulunursak bu iş 25 nisan teşebbüsünden daha kanlı olacak! Onun için böyle bir harekâta girişmiyeceğim!...

Saat 19 da Imroz'a dönüp demirledik.

9 temmuz 1915: General Bailloud gelecek haftadan evvel Türklere taarruz etmiye yanaşmıyor. Gouraud'un kayıpları o kadar ağır ki, son günlerdeki zaferlerimiz bu kayıpların yanında gölgede kalıyor!...

Anadolu yakasından mütemadiyen ateş eden Türk toplarını muhakkak susturmak lâzım. Fransızlarla beraber bu işi halletmiye çalışacağız.

10 temmuz 1915: Türk kumandanlığı, yaralıları ve ölüleri kaldırmak için beş saatlik muvakkat bir mütareke teklif etti. Bu teklifi reddettim. İstihbaratımıza göre, öğrenmiş bulunuyoruz ki, Türk askerleri ölmüş arkadaşlarının cesetleri üzerine basıp geçmek istemiyorlarmış. Bundan daha tesirli mania olur mu!... O cesetler orada kaldıkça Türk tarurzları gecikecek demektir! Yoksa, ben de bir insan olarak, ve sıhhi mahzuru bakımından bu ölülerin usulüne göre gömülmelerini istemez miyim. Bu hususu kaydetmeden geçemiyorum...

11 temmuz 1915: Sabahın erken saatlerinden öğleye kadar, yarın yapacağımız taarruz harekâtı üzerinde çalıştım. Herşey, en ince teferruatına kadar hazırlanmış vaziyette.

12 temmuz 1915: Bu sabahki Kerevizdere taarruzunu Fransız kuvvetleriyle 52 nci Tümen yapacak. Harekâtı bizzat takibetmek için Helles'e gitmek istedim. Fakat Imroz'da kalmam icabetti. Kurmay subaylarıyla beraber kahvaltı ettik. Öğleye kadar harekât hakkında muhtelif müzakerelerde bulunduk. Bu arada muharebe bütün şiddetiyle devam etmekteydi. Fakat hiçbir rapor gelmiyordu. Çadırımla muharebe merkezi arasında mekik dokuyordum. Böylece akşamı ettik. Akşam üzeri bir motorbotla Helles'e geçtim. Vaziyetimizin fena olmadığını gördüm. Akşama kadar yapılan devamlı muharebeler neticesinde, Fransız birlikleriyle 52 nci Tümen, sağ cenahta iki hat Türk mevziini zaptetmiş bulunuyor. Kazandığımız toprak, bazı yerde 100, bazı yerde 300 metre derinliğinde. Eğer bu gece, vukuu muhtemel Türk mukabil taarruzlarında kazandığımız mevzileri muhafaza edebilirsek, burada yerleştik sayılır.

13 temmuz 1915: Tahmin ettiğimiz gibi, Türkler dün gece şiddetli mukabil taarruzlarda bulundular. Sağ cenahtaki mevzilerin bir kısmını geri aldılar. Fakat bir kısmı yine bizim elimizde kaldı. Bu sabah muharebe hâlâ devam ediyor. Cephane ikmalinde zorluklar çıkmıya başladı.

14 temmuz 1915: Gece Türkler hücumlarını yine tazelediler. Fakat mevzilerini geri alamadılar. Fransız sağ kanadı, Kerevizdere'nin denize uzanan ağzına kadar dayanmış bulunuyor.

Hunter - Weston, 52 nci tümenin komutasını muvakkaten 13 üncü tümenin kumandanı General Shaw'a devretti. Cephanemiz yine azalmış vaziyette. Bir şeyler göndermelerini bekliyoruz.

15 temmuz 1915: Bu sabah Harbiye Dairesi'nden bir mektup geldi. Daha evvelden vaadetmiş oldukları cephaneye ilâveten, 4000 atımlık 10 luk; 7500 atımlık 12,5 luk. 5500 atımlık 15 lik; 575 atımlık 22 lik top mermisi daha gönderiyorlar. Bunlar 1 ağustos tarihine kadar Çanakkale'ye varmış olacak. Fakat, her ay göndermelerini istediğim 30.000 atımlık 10 luk; 30.000 atımlık 12,5 luk; 24.000 atımlık 15 lik ve 6.000 atımlık 22 lik top mermisini temin edemiyeceklerini bildiriyorlar...

Gelecek Hafta:
Suvla çıkarması.

TARİHE GEÇEN FOTOĞRAF

Türk askerinin Çanakkale'de kanıyla, canıyla yazdığı «Kahramanlık Destanı» dünya savaş tarihine altın sahifeler eklemiştir. Bu destanın her satırında Türk'ün kahramanlığını, cesaretini, insanlığını bulmak mümkündür. Mehmetçik, bu kilit noktasında inanılmaz gibi görülen mucizeler yaratmış, dövüştüğü düşmanı bile hayran etmiştir. Türk askerinin kanını harç yaptığı Çanakkale istihkâmlarında Mehmet oğlu Seyit adlı bir nefer, omuzuna yüklenmiş vatan savunmasının sorumluluğuna öylesine inanmış ki... Sırtında taşıdığı 275 kilo 845 gramlık mermi ona âdeta kuş gibi hafif geliyor.

Hayat

MİHRİMAH CAMİİ

(Kanuni'nin kızı Mihrimah Sultan tarafından 1555 te Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. Edirnekapı'dadır.)

MEGALO IDEA — Beş gün, beş gece süren Başkumandanlık Meydan Muharebesi'nde Yunanlılar 100.000 den fazla yalnız ölü bırakmışlardı. Anadolu'da yenilen bu ordu, Yunan devletinin o zamana kadar çıkardığı en kuvvetli ordu idi.

Türkçe bilmediğini söyleyen Yunanlı kurmay, bu emri duyunca benzi kül gibi oldu, çadırdan çıkmak için izin istedi.

KEMALEDDİN SAMİ'NİN KARARGÂHINDA

Gazi, Yunan subayından bu haberi aldıktan sonra, otomobilinin hazırlanmasını emretti. Kemaleddin Sami'nin karargâhına gitmek istiyordu. Nureddin Paşa, yolun fevkalâde muhataralı olduğunu söyledi ise de, Gazi'yi alıkoymak imkânı olmadı. Hep beraber, Kemaleddin Sami'nin bulunduğu tepeye geldiler. Kemaleddin Sami, dürbünle düşmanın, Dumlupınar civarındaki ovadan ricatini tarassut ediyordu. Gazi, sordu :

— İleride bir duman görüyorum, bu nedir ?

— Düşman ağırlıklarını yakıyor Paşa Hazretleri.

— Şu aşağıdaki köy neresi, duman nedir ?

— Düşman çekilirken yalnız ağırlıklarını değil, köyleri de ateşe veriyor. Yanan Çalköydür.

— Orada hangi kıtalarımız var ?

— Onbirinci Fırka...

— Telefonla görüşülebilir mi ?

— Hayır Paşa Hazretleri, henüz telefon kuramadık. Bir gün önce o civardaki tepelerde muharebe edilmiştir.

— Beyefendi, bu vaziyet karşısında kararınız nedir ?

— Bir fırka yürüyüş halindedir, o gelir gelmez düşmana taarruzu düşünüyorum.

— Saatiniz kaç ? Bahsettiğiniz Koptagel Osman Beyin fırkası gelinceye kadar güneş çoktan batacaktır. Biz gruptan önce netice almak zorundayız. Aksi takdirde düşmanın çoğu Murat dağları eteklerinden ve Kızıltaş vâdisini takiben çekilebilir.

Bu konuşmadan sonra Başkumandan Onbirinci Tümenin bulunduğu yere gitmek arzusunu gösterdi ve Onbirinci Tümenin topçu mevzileri ile ileri hatlarındaki piyadelerin arasına indi, bu esnada Nureddin Paşa Başkumandanı ikaz ediyordu :

— Paşam, ateş hattına iniyorsunuz.

— Zat-ı devletiniz kalınız...

DÜŞMAN ATEŞİ ALTINDA BAŞKUMANDAN KARARGÂHI

Mustafa Kemal, yanında Kemaleddin Sami olduğu halde Çalköy istikametinde yola çıktı, tepeye geldiği zaman düşmanla muharebe başlamıştı. Düşmanın müessir ateşi altında bulunan bir yere inerek yanında bulunan Tümen Kumandanı Derviş Beye :

— Burası Başkumandan Karargâhıdır !

Onbirinci Tümen birlikleri avcı hattı halinde, Başkumandanın üç, dört yüz metre ilerisinde hareket ediyor, tümenin topçuları da Gazinin bulunduğu mıntakanın arkasına isabet eden bir tepeden ateş açıyordu.

Gazi, Tümen Kumandanını çağırarak, topçunun da öne geçmesini ve piyadenin ileri harekete devam etmesini emretti.

Tümen Kumandanı Derviş Bey derhal atına atlıyarak avcı hattına gitti, Gazi de karşısındaki düşmanın hareketini gözle görebilecek bir mesafeye yaklaştı.

(Devamı gelecek sayıda)

BİR GEÇİT TÖRENİ — Büyük Zafer'den iki sene sonra, 30 ağustos 1924 te, Dumlupınar'ın Karakaya Tepesi eteklerinde geçit yapan topçu ve piyadelerimiz.

Anita Uslanmıyacak mı?

İsveçli yıldız sabahın ikisine kadar Castel Sant'Angelo'daki gece kulübünde Kont Mario Bandini ile beraberdi. Bu randevuyu kimsenin farketmemesi için çok dikkat etmişlerdi. Fakat, kapıdan çıkarlarken ânide, biribiri ardından parıldıyan flâşlar Anita'yı suçüstü yakaladı...

ROMA'nın Castel Sant'Angelo semtindeki bir gece kulübünden, sabahın ikisinde yakışıklı bir adam çıkıyordu. Çok şık ve itinalı giyinmişti. Kapının önünde dikkatle etrafına bakındıktan sonra, biraz ilerideki otomobiline doğru hızlı adımlarla yürüdü. Gece kulübünden birkaç adım ötedeki bir kapının eşiğine gizlenmiş olan gölgeyi farketmemişti. Bu gölge, Roma'da yaşıyan meşhurların hususi hayatlarını takiple vazifelendirilmiş bir gazete fotoğrafçısı idi... Fotoğrafçı bir saat kadar ümitsiz bir bekleyişten sonra tam ayrılacağı sırada mühendis Mario Bandini'nin kapıya çıktığını görünce doğrusu pek memnun olmuş, hemen makinesini hazırlamıştı. Fevkalâde bir hâdise yakalamak üzere bulunduğunu biliyordu. Çünkü Mario Bandini yalnız değildi.

Geçen sene, sarışın yıldız Kim Novak'a ciddi bir izdivaç teklifinde bulunan yakışıklı mühendis, otomobilini kulübün kapısına yanaştırdı. O esnada kulübün kapısında şahane bir kadın belirdi. Sarı saçları omuzlarına doğru dökülen, azametli ve harikulâde gösterişli bu kadın süratle otomobile doğru koştu. Ve aynı anda kapıya gizlenen fotoğrafçının flâşı ortalığı gündüz gibi aydınlattı.

Fotoğrafçı gayesine ulaşmış, sinema dünyasının tanınmış yıldızlarından Anita Ekberg'i, Roma'nın yakışıklı çapkınlarından Kont Mario Bandini ile birlikte gece kulübünden çıkarken yakalamıya muvaffak olmuştu.

Anita Ekberg kocası Anthony Steel ile Roma'ya kısa bir müddet önce gelmiş bulunuyordu. Cinecitta stüdyolarında eski Roma devrine ait tarihî bir filim çevirecekti. Anthony Steel Avrupa'da çevirdiği bir filmin dublajı için Londra'ya gitmeye mecbur olunca Anita Roma'da yalnız kaldı. Çapkın Mario Bandini fırsattan istifade etmiş, Anita Ekberg'i Castel Sant'Angelo'daki gece kulübüne götürmüştü. Ertesi gün gazetelerde Ekberg ile Bandini'nin fotoğrafları neşredilecekti. Bu enstantanelerde Anita'nın yüzünü saklamaya çalıştığı, buna mukabil kontun hayatından memnun olduğu görülüyordu.

Bu hâdise Anita'nın mâzisine yakışırdı. Güzel İsveçli yıldız Amerika'ya ayak bastığı günlerden evlenene kadar Hollywood'un çapkın erkekleriyle arkadaşlık ederek kendinden bahsettirmenin yollarını aramıştı. Tyrone Power, Frank Sinatra, Steve Cochran ve Michael Rennie bir bakıma Anita'nın kendi başına giriştiği reklâm kampanyasına yaramış sayılırlardı. Bilhassa Michael Rennie hikâyesi Hollywood dedikoducularını hayli meşgul etmişti. Rennie'nin Anita'yı sık sık evinde ziyaret etmesi dedikodu sütunlarında mesele yapılırken Anita âniden Anthony Steel ile nişanını haber vermişti. Cazibeli yıldız «Mike ile sadece arkadaşız» diyordu. «Tony ile evlenmeye karar verdim diye erkek arkadaşlarımla münasebetimi kesecek miyim?... Hem, evlenene kadar yirmi kişi ile dolaştıysam kimseye hesap verecek değilim...»

Anita'nın Anthony Steel ile evlendikten sonra uslanacağı zannedilirdi. Fakat gün geçtikçe karı-koca arasında geçimsizlikler kendini gösterdi. Geçen yıl Anita'nın kocasını terkederek İsveç'e kaçması bir boşanmanın eşiğinde oldukları hissini uyandırmıştı.

Anita'yı Roma'da Kont Bandini ile suçüstü yakalıyan fotoğrafları gördükten sonra, Anthony Steel hiç konuşmadı. Fakat karısı ile arasında şiddetli münakaşalar geçmiş olabilirdi. Eğer yakın bir gelecekte ayrılacak olurlarsa, bu ayrılığa bir gazete fotoğrafçısının sebep olacağı da muhakkaktı...

ANITA DİKKAT !... — Kont Bandini Anita'yı otomobiline bindirmeden önce, etrafına iyice bakmış, kimsenin görmemesini istemişti. Anita evli bir kadındı, bu randevu uzun dedikodulara sebep olurdu. İşte, bir foto muhabiri âniden kamerasını çalıştırırken Anita şaşakaldı, eliyle yüzünü kapamaya çalıştı.

BANDINI SOĞUKKANLI — Yandaki resimler Anita'nın Kont Bandini ile buluşmasını ayrı anlarda tesbit ediyor. Anita ne kadar serbest bir kadın olursa olsun, otomobilde yakalanmaktan memnun değil. Halbuki Kont soğukkanlılığını kaybetmemiş...

ESKİ BİR MACERA — Bir zamanlar Anita Hollywood'un meşhur çapkınları ile dolaşıp dedikodu mevzuu olmak isterdi. Michael Rennie o günlerin kahramanlarındandı.

BİRŞEY Mİ VAR?... — Anita, Anthony Steel ile evlendikten sonra da bir türlü uslanmadı. Zamanla aralarında bir takım geçimsizliklerin cereyan ettiği bildiriliyordu.

ŞAHANE GÜZEL — Sinema dünyası Anita'yı hiçbir zaman bir «aktris» olarak kabul etmedi. Fakat o beyaz perdenin en cazibeli kadınlarından biridir.

G 56

"daha güzel olmak" SCHERK ile başlar

Cazibenizi yapan nedir?

Harikulâde teninizdir!

Ancak fevkalâde berrak bir yüz tenine sahip olan kadınlar, hakikaten güzel ve cazip sayılır. Siz de, Scherk (Lotion Faciale) yüz losyonunun bahşettiği tazeliğe hiç zahmet çekmeden kavuşabilirsiniz. Derhal sihirli tesirini gösteren Scherk (Lotion Faciale) yüz losyonu cilde nüfuz eder, mesamelerde biriken kirleri kökten temizler ve cildin her hücresine yepyeni bir hayatiyet bahşederek, tene harikulâde bir tazelik verir. Teninize bu imkânı vermekte geç kalmayınız: sizi derhal inandıracak olan Scherk tecrübesini bugünden deneyiniz.

İŞTE İNANDIRICI SCHERK TECRÜBESİ

- Yüzünüzü mutadınız veçhile iyice yıkayıp temizleyiniz.
- Sonra bir parça pamuğa biraz Scherk (Lotion Faciale) yüz losyonu katınız ve yüzünüze ovarak sürünüz.
- Pamuk kirlenir, cildiniz tertemiz olur! Yüzünüzde fevkalâde bir rahavet hissedersiniz.

Scherk Lotion Faciale YÜZ LOSYONU

Hayatın hikâyesi

İmzasız mektup

YAZAN : ISABEL LONGIS — ÇEVİREN : ADNAN SADRİ

SALLY, sokak kapısının yavaşça açılıp kapandığını işitti. Hemen yerinden fırladı. Masanın üzerindeki saate baktı. Daha üçe geliyordu. Hayret ! Kocasının bu saatte geldiği vaki değildi !

İşte ayak sesleri merdivenlerden yavaş yavaş çıkıyordu. Ta kendisi !

Aynanın önünde saçlarını alelacele bir düzeltti. Sonra oda kapısına koşup tokmağı çevirdi.

— Ah şekerim, nasıl oldu da bugün okuldan erken kurtuldun böyle ?... Ne iyi oldu biliyor musun !... Benim de sanki içime doğmuştu. Şimdi geliverse diye düşünüyordum.

Genç profesör Paul Stedman, ciddi bir tavırla odaya girdi. Çantasını masanın üzerine bıraktı.

— Kaç gündür hep gece yarıları geliyorsun sevgilim. Dün de hiç gelmedin. Merak içinde kaldım.

— Merak edecek ne var karıcığım... Biliyorsun, bizim işler bitmez. Bir toplantı vardı. Geç vakte kadar devam edince toplantının yapıldığı arkadaşta kaldım... Bu sabah sana telefon etmedim mi, şekerim ?...

— Ettin ama ben bütün gece merak içinde kaldım...

— Vah vah, yavrucuğum !... Akşam telefon etmem lâzımdı değil mi ? Ne yaptın bakalım sabaha kadar ? Gözüne hiç uyku girmedi mi ?

— Tabii ! Ben sen değilim !

— Bak şu söylediğine... Ben seni hiç düşünmüyor muyum sanki !...

— Düşünmüyorsun demiyorum kocacığım. Demiyorum ama, çok meşgulsun. İşlerin pek fazla. Bunların arasında nefes alacak vakit bulamıyorsun.

— İşlerimi nasıl bırakabilirim nonoşum ?...

— Senin de biraz istirahate, biraz eğlenmiye ihtiyacın var Paul ! Sıhhatine yazık değil mi ?... İstiyorum ki, sen de biraz dinlen, kendine gel.

Paul Stedman birdenbire ciddileşti. Elini ceketinin cebine attı. Pembe bir zarf çıkardı. Bir müddet konuşmadan Sally'nin yüzüne baktı. Sonra zarfın içindeki mektubu çekti. Açmadan biraz durdu. Avucunun içine birkaç defa hafif hafif vurdu. Sally, merakla onu takibediyordu.

— Nedir o mektup kocacığım ?...

Stedman cevap vermedi. İçerki odaya doğru yürüdü. Sally, onu takibetti. Divana oturdular. Profesör mektubu karısına uzattı.

— Oku bakalım...

Sally hayretle mektubu aldı. Ufak pembe bir kâğıda yazılmış şu tek cümleyi okudu :

«Profesör Stedman, karınıza dikkat ediyor musunuz ?...»

İmza yeri boş...

— Hayret... diye mırıldandı. İmzasız bir mektup Paul... Kim yazmış acaba bu saçma şeyi ?!... Muhakkak bizi kıskanan birisi olacak... Saadetimizi bozmıya uğraşıyor. Benim dikkat edilecek neyim varmış ?

Stedman düşünceli bir halde, mektubu vermesi için, elini karısına uzattı. Sonra kâğıdı tekrar zarfın içine koydu. Cebine yerleştirdi.

— Ben de aynı fikirdeyim karıcığım !... Senin dikkat edilecek hiçbir şeyin yok. Üç senedir fena bir hayat sürmüyoruz, değil mi ?...

— Tabii şerekim ! Birlikte gayet mesut üç sene geçirdik ! Her istediğim şeyi sende buldum. Evlenmeden evvel, hayatım nasıldı sanki ?... Kupkuru, dopdonuk bir hayat... Bir taraftan işime koşar, bir taraftan...

— Arkandan koşan delikanlılarla uğraşırdın, değil mi ?...

— Aman sen de, hemen insanı iğnelemiye kalkarsın !...

— Yanlış mı söylüyorum karıcığım ?... Arkandan koşanlar yok muydu sanki ?...

— O kadar çok değildi canım... Ben de o zamanlar ne uçarı bir kızdım, biliyor musun ?... Başımda kavak yeleri esiyordu ! Halbuki şimdi halime bak ! Hanım hanımcık oturan, boş zamanlarında ufak iskemle halıları dokuyan bir ev kadınıyım... Bana bak Paul, ben halı dokumacılığına o kadar merak sardım ki !...

Kalkıp içerki odaya geçti. Birkaç parça ufak halıyla geri döndü.

— Bak Paul, şunları gördün mü ? Ne cici şeyler... Bunları hep ben kendim dokudum !... Bu kış, bir işe daha başlıyorum : Yün kazak öreceğim ! Tabii sen işlerinle meşgulken ben de bunları yapacağım...

Kocası cevap vermedi.

— Aman bırak şu kara düşünceleri canım ! Hâlâ o saçma mektubu mu düşünüyorsun ?...

Stedman dalgın dalgın ona baktı.

— Şey, Paul... Aklıma birşey geldi... Senin eve gelmediğin gecelerin birinde, bir kız arkadaşım beni evine davet etmişti. Çay içtik, dansettik. Erkek arkadaşlar da vardı. Sonra, ben eve gelirken Freddy beni köşe başına kadar teşyi etti. Şu mektubu yazan, beni Freddy ile görmüş olmasın !... Freddy'yi tanırsın. Üniversitenin son sınıfında bir çocuk. tur... Sonra, bir de Doktor Parkhurst var. Hani şu seksen yaşındaki adam! Onunla da bir iki partide bol bol dansetmiştik. Belki beni onunla görüp bu mektubu yazmışlardır ?...

— Sen bu davetlerde hep seksen yaşındaki adamlarla mı dansediyorsun kuzum?... Canın sıkılmıyor mu?

— Sıkılmaz olur muyum Paul ! Patlıyorum ! Seni o kadar az görüyorum ki ! Ya gece yarıları geliyorsun, veya hiç gelmiyorsun. Ne yapacağımı şaşırıyorum. Bazan kız arkadaşlarımla sinemaya gidiyorum. Bazan oturup roman okuyorum. «Harb ve Sulh» kitabını üç defa hatmettim ! Başka ne yapabilirim ? Kocam evde yok ki iki lâkırdı edeyim. Veya beni alıp sokağa çıkarsın!

Sustu. Stedman da bir müddet sesini çıkarmadı. Dalgın dalgın pencereden dışarıya baktı. Sonra, hafif bir sesle mırıldandı.

— Doğru söylüyorsun Sally... Bu hafta üç gece eve gelmedim...

Genç kadın tashih etti :

— Hayır, dört gece !

Paul, hesap ediyor gibi duraladı :

— Evet... Dört gece... Bu mektup beni kendime getirdi. Sally... Evli olduğumu âdeta unutmuştum. Seni ihmal ediyordum.

— Bunları da nereden çıkardın Paul ! Hiç de ihmal ettiğin yok...

— Ediyorum Sally ! Sen genç ve güzel bir kadınsın. Evde oturup halı örmek, roman okumak, seksen yaşında adamlarla dansetmek zamanın değil !... Şimdiye kadar ben ne yapmışım kuzum ?... Bunları neden akıl etmemişim ?!... Ne kadar kendi nefsini düşünen adamım ben !...

Sally kolunu kocasının boynuna doladı.

— Paul, niçin böyle konuşuyorsun ? Bir öğretmen karısı, kocasından fazla birşey beklemez...

Stedman, karısının yüzüne hayran hayran baktı.

— Sen ne iyi bir insansın. Kocana ne kadar bağlı, ne kadar tatlı bir kadınsın... Ben ise ne budala bir...

Genç kadın, kocasının ağzını eliyle kapadı.

— Sus bakalım koca bebek ! Abuk sabuk konuşman daha ne kadar devam edecek ? Sen meşgul bir adamsın. Elbette, evde olmıyacaksın ! Fakat buna rağmen, doğum günlerimde, evlenme yıldönümlerinde beni ihmal ettin mi ?! Daha geçen seneki yıldönümümüzde beni Üniversitedeki konferansa götürmedin mi ?

— Ne dedin ?... Konferansa mı götürdüm ?... Peki bu sene ?...

— Aman her sene birşey yapmak şart değil ya canım ! Daha evvelki ay sinemaya gitmedik mi ?...

— Evvelki ay mı ?... Demek iki aydır sinemaya uğradığımız yok ?

— Paul, bırak artık bunları ! Hem senin gitme zamanın gelmedi mi ? Bu akşam işin yok galiba ?...

Stedman, kendini toplıyarak bileğindeki saate göz attı.

— Dörde gelmiş... İşim olmaz olur mu ?... Var ama, iki saat sonra bitiyor. Şey... Bu gece dışarda bir yemek yesek nasıl olur ?... Biraz da dansederiz... Ne dersin ?...

Sally, sevinçle kocasının yanaklarından üst üste öptü.

— Mükemmel derim Paul !... Yedide evden çıksam iyi mi ?...

— Hayır, sen çıkma. Hazırlan, beni bekle. Ben gelip seni alacağım.

Sally kollarını tekrar sıkı sıkı kocasının boynuna doladı.

— Ne iyisin Paul !...

— Sen daha iyisin yavrucuğum ! Bu mektubu kim yazdıysa bize büyük iyilik etti. Bilhassa bana !

Sally, yanağını kocasının yanağına bastırdı.

— Paul, birşey söyliyeyim mi... Mektubu yazanı ben biliyorum.

— Ne dedin ?!... Biliyor musun ?

— Evet Paul... Biliyorum.

Stedman, karısının kıvır kıvır sarı saçlarını tatlı tatlı okşadı.

— Sally, onu ben de biliyorum galiba...

— Sen mi ?!... Sen nereden biliyorsun ?... İmkânı yok... Bilseydin şimdiye kadar söylemez miydin ?...

— O pembe küçük mektup kâğıtlarını geçen sene sana ben vermemiş miydim ?... Hattâ zarfları da... Mektup da, aksi gibi onlardan birine yazılmamış mı !...

— Paul, madem biliyordun, öyleyse niçin... Ah Paul, benimle alay ettin değil mi ?...

— Seninle alay etmeme imkân var mı, Sally ! Senin yazdığını anlamıştım ! Sadece sebebini öğrenmek istedim, yavrucuğum. Bana güzel bir ders verdin. Hiçbir kadın senin kadar zeki, senin kadar ince olamaz... Şu anda, anlıyorum ki, dünyanın en bahtiyar adamıyım. Sen benim en kıymetli hazinemsin Sally...

Hayatın hikâyesi

İmzasız mektup

YAZAN : ISABEL LONGIS — ÇEVIREN : ADNAN SADRI

SALLY, sokak kapısının yavaşça açılıp kapandığını işitti. Hemen yerinden fırladı. Masanın üzerindeki saate baktı. Daha üçe geliyordu. Hayret! Kocasının bu saatte geldiği vaki değildi!

İşte ayak sesleri merdivenlerden yavaş yavaş çıkıyordu. Ta kendisi!

Aynanın önünde saçlarını alelacele bir düzeltti. Sonra oda kapısına koşup tokmağı çevirdi.

— Ah şekerim, nasıl oldu da bugün okuldan erken kurtuldun böyle?... Ne iyi oldu biliyor musun!... Benim de sanki içime doğmuştu. Şimdi geliverse diye düşündüyordum.

Genç profesör Paul Stedman, ciddi bir tavırla odaya girdi. Çantasını masanın üzerine bıraktı.

— Kaç gündür hep gece yarıları geliyorsun sevgilim. Dün de hiç gelmedin. Merak içinde kaldım.

— Merak edecek ne var karıcığım... Biliyorsun, bizim işler bitmez. Bir toplantı vardı. Geç vakte kadar devam edince toplantının yapıldığı arkadaşta kaldım... Bu sabah sana telefon etmedim mi, şekerim?...

— Ettin ama ben bütün gece merak içinde kaldım...

— Vah vah, yavrucuğum!... Akşam telefon etmem lâzımdı değil mi? Ne yaptın bakalım sabaha kadar? Gözüne hiç uyku girmedi mi?

— Tabii! Ben sen değilim!

— Bak şu söylediğine... Ben seni hiç düşünmüyor muyum sanki!...

— Düşünmüyorsun demiyorum kocacığım. Demiyorum ama, çok meşgulsun. İşlerin pek fazla. Bunların arasında nefes alacak vakit bulamıyorsun.

— İşlerimi nasıl bırakabilirim nonoşum?...

— Senin de biraz istirahate, biraz eğlenmiye ihtiyacın var Paul! Sıhhatine yazık değil mi?... İstiyorum ki, sen de biraz dinlen, kendine gel.

Paul Stedman birdenbire ciddileşti. Elini ceketinin cebine attı. Pembe bir zarf çıkardı. Bir müddet konuşmadan Sally'nin yüzüne baktı. Sonra zarfın içindeki mektubu çekti. Açmadan biraz durdu. Avucunun içine birkaç defa hafif hafif vurdu. Sally, merakla onu takibediyordu.

— Nedir o mektup kocacığım?...

Stedman cevap vermedi. İçerki odaya doğru yürüdü. Sally, onu takibetti. Divana oturdular. Profesör mektubu karısına uzattı.

— Oku bakalım...

Sally hayretle mektubu aldı. Ufak pembe bir kâğıda yazılmış şu tek cümleyi okudu :

«Profesör Stedman, karınıza dikkat ediyor musunuz?...»

İmza yeri boş...

— Hayret... diye mırıldandı. İmzasız bir mektup Paul... Kim yazmış acaba bu saçma şeyi?!... Muhakkak bizi kıskanan birisi olacak... Saadetimizi bozmıya uğraşıyor. Benim dikkat edilecek neyim varmış?

Stedman düşünceli bir halde, mektubu vermesi için, elini karısına uzattı. Sonra kâğıdı tekrar zarfın içine koydu. Cebine yerleştirdi.

— Ben de aynı fikirdeyim karıcığım!... Senin dikkat edilecek hiçbir şeyin yok. Üç senedir fena bir hayat sürmüyoruz, değil mi?...

— Tabii şerekim! Birlikte gayet mesut üç sene geçirdik! Her istediğim şeyi sende buldum. Evlenmeden evvel, hayatım nasıldı sanki?... Kupkuru, dopdonuk bir hayat... Bir taraftan işime koşar, bir taraftan...

— Arkandan koşan delikanlılarla uğraşırdın, değil mi?...

— Aman sen de, hemen insanı iğnelemiye kalkarsın!...

— Yanlış mı söylüyorum karıcığım?... Arkandan koşanlar yok muydu sanki?...

— O kadar çok değildi canım... Ben de o zamanlar ne uçarı bir kızdım, biliyor musun?... Başımda kavak yeleri esiyordu! Halbuki şimdi halime bak! Hanım hanımcık oturan, boş zamanlarında ufak iskemle halıları dokuyan bir ev kadınıyım... Bana bak Paul, ben halı dokumacılığına o kadar merak sardım ki!...

Kalkıp içerki odaya geçti. Birkaç parça ufak halıyla geri döndü.

— Bak Paul, şunları gördün mü? Ne cici şeyler... Bunları hep ben kendim dokudum!... Bu kış, bir işe daha başlıyorum : Yün kazak öreceğim! Tabii sen işlerinle meşgulken ben de bunları yapacağım...

Kocası cevap vermedi.

— Aman bırak şu kara düşünceleri canım! Hâlâ o saçma mektubu mu düşünüyorsun?...

Stedman dalgın dalgın ona baktı.

— Şey, Paul... Aklıma birşey geldi... Senin eve gelmediğin gecelerin birinde, bir kız arkadaşım beni evine davet etmişti. Çay içtik, dansettik. Erkek arkadaşlar da vardı. Sonra, ben eve gelirken Freddy beni köşe başına kadar teşyi etti. Şu mektubu yazan, beni Freddy ile görmüş olmasın!... Freddy'yi tanırsın. Üniversitenin son sınıfında bir çocuk. tur... Sonra, bir de Doktor Parkhurst var. Hani şu seksen yaşındaki adam! Onunla da bir iki partide bol bol dansetmiştik. Belki beni onunla görüp bu mektubu yazmışlardır?...

— Sen bu davetlerde hep seksen yaşındaki adamlarla mı dansediyorsun kuzum?... Canın sıkılmıyor mu?

— Sıkılmaz olur muyum Paul! Patlıyorum! Seni o kadar az görüyorum ki! Ya gece yarıları geliyorsun, veya hiç gelmiyorsun. Ne yapacağımı şaşırıyorum. Bazan kız arkadaşlarımla sinemaya gidiyorum. Bazan oturup roman okuyorum. «Harb ve Sulh» kitabını üç defa hatmettim! Başka ne yapabilirim? Kocam evde yok ki iki lâkırdı edeyim. Veya beni alıp sokağa çıkarsın!

Sustu. Stedman da bir müddet sesini çıkarmadı. Dalgın dalgın pencereden dışarıya baktı. Sonra, hafif bir sesle mırıldandı.

— Doğru söylüyorsun Sally... Bu hafta üç gece eve gelmedim...

Genç kadın tashih etti :

— Hayır, dört gece!

Paul, hesap ediyor gibi duraladı :

— Evet... Dört gece... Bu mektup beni kendime getirdi. Sally... Evli olduğumu âdeta unutmuştum. Seni ihmal ediyordum.

— Bunları da nereden çıkardın Paul! Hiç de ihmal ettiğin yok...

— Ediyorum Sally! Sen genç ve güzel bir kadınsın. Evde oturup halı örmek, roman okumak, seksen yaşında adamlarla dansetmek zamanın değil!... Şimdiye kadar ben ne yapmışım kuzum?... Bunları neden akıl etmemişim?!... Ne kadar kendi nefsini düşünen adamım ben!...

Sally kolunu kocasının boynuna doladı.

— Paul, niçin böyle konuşuyorsun? Bir öğretmen karısı, kocasından fazla birşey beklemez...

Stedman, karısının yüzüne hayran hayran baktı.

— Sen ne iyi bir insansın. Kocana ne kadar bağlı, ne kadar tatlı bir kadınsın... Ben ise ne budala bir...

Genç kadın, kocasının ağzını eliyle kapadı.

— Sus bakalım koca bebek! Abuk sabuk konuşman daha ne kadar devam edecek? Sen meşgul bir adamsın. Elbette, evde olmıyacaksın! Fakat buna rağmen, doğum günlerimde, evlenme yıldönümlerinde beni ihmal ettin mi?! Daha geçen seneki yıldönümümüzde beni Üniversitedeki konferansa götürmedin mi?

— Ne dedin?... Konferansa mı götürdüm?... Peki bu sene?...

— Aman her sene birşey yapmak şart değil ya canım! Daha evvelki ay sinemaya gitmedik mi?...

— Evvelki ay mı?... Demek iki aydır sinemaya uğradığımız yok?

— Paul, bırak artık bunları! Hem senin gitme zamanın gelmedi mi? Bu akşam işin yok galiba?...

Stedman, kendini toplıyarak bileğindeki saate göz attı.

— Dörde gelmiş... İşim olmaz olur mu?... Var ama, iki saat sonra bitiyor. Şey... Bu gece dışarda bir yemek yesek nasıl olur?... Biraz da dansederiz... Ne dersin?...

Sally, sevinçle kocasının yanaklarından üst üste öptü.

— Mükemmel derim Paul!... Yedide evden çıksam iyi mi?...

— Hayır, sen çıkma. Hazırlan, beni bekle. Ben gelip seni alacağım.

Sally kollarını tekrar sıkı sıkı kocasının boynuna doladı.

— Ne iyisin Paul!...

— Sen daha iyisin yavrucuğum! Bu mektubu kim yazdıysa bize büyük iyilik etti. Bilhassa bana!

Sally, yanağını kocasının yanağına bastırdı.

— Paul, birşey söyliyeyim mi... Mektubu yazanı ben biliyorum.

— Ne dedin?!... Biliyor musun?

— Evet Paul... Biliyorum.

Stedman, karısının kıvır kıvır sarı saçlarını tatlı tatlı okşadı.

— Sally, onu ben de biliyorum galiba...

— Sen mi?!... Sen nereden biliyorsun?... İmkânı yok... Bilseydin şimdiye kadar söylemez miydin?...

— O pembe küçük mektup kâğıtlarını geçen sene sana ben vermemiş miydim?... Hattâ zarfları da... Mektup da, aksi gibi onlardan birine yazılmamış mı!...

— Paul, madem biliyordun; öyleyse niçin... Ah Paul, benimle alay ettin değil mi?...

— Seninle alay etmeme imkân var mı, Sally! Senin yazdığını anlamıştım! Sadece sebebini öğrenmek istedim, yavrucuğum. Bana güzel bir ders verdin. Hiçbir kadın senin kadar zeki, senin kadar ince olamaz... Şu anda, anlıyorum ki, dünyanın en bahtiyar adamıyım. Sen benim en kıymetli hazinemsin Sally...

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının içyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

21

KÜÇÜK Mabeyn, Büyük Mabeyn, Yıldız Kasrı, Çit Köşkü, Şale Kasrı, Merasim Köşkü, Malta Köşkü ve Çadır Köşkü biribirinden güzel yaptırılarak Yıldız Sarayının güzelliği, ihtişamı göz doldurur bir hal aldı.

Zevk ve eğlencesine düşkün olan Abdülaziz, Çırağan Sarayı ile Beylerbeyi Sarayının inşaatına pek önem vermiş bunların gözü çekecek şekilde yapılmasına itina göstermişti. Bilhassa Beylerbeyi Sarayında yaptırdığı Havuzlu Sofa, onun en çok sevdiği yerdi.

Bu sarayların ihtişamlarını arttıracak mobilyalar, avizeler, İtalya ve Fransa'dan getirtilmiş, salonlar tablolar, masalar, iskemleler ve koltuklarla donatılmıştı. Her odanın mefruşatının rengi, deseni ve biçimi başka başka idi. Bilhassa Beylerbeyi Sarayında koltukların arkasında muhabbet kuşları vardı.

Artık bu devirde İstanbul'a Avrupa'dan kıraliçeler geliyor, Osmanlı saraylarında misafir ediliyorlardı. Onları gören hanedan kadınları görgülerini ve bilgilerini arttırıyorlar, onlar gibi giyinmeğe ve yaşamağa uğraşıyorlardı. Osmanlı Hareminde Avrupa modası takibediliyor, Fransa'dan Avusturya'dan örnekler getirilerek onlara uygun elbiseler yaptırılıyordu.

FRANSIZCA ÖĞRENEN ŞEHZADELER

Padişah çocukları Fransızca öğrenmeğe çalışıyorlar, sultanlar da piyano çalıyorlardı. Mecit'in kızları ve oğulları başları kendi isimlerinin ilk harfini ihtiva eden Latin harfleriyle yazılmış ve üzerlerinde taç resmi bulunan lüks kâğıtlar ve zarflar kullanıyorlardı.

Topkapı Sarayının basık tavanlı, küf kokulu, daracık karanlık daireleri tarih olmuştu. Harem halkı şimdi geniş dairelerde ve süslü odalarda yaşıyorlardı. Sanki Abdülmecit ve ondan sonra gelen padişahlar, Harem halkını hapisten çıkarmışlar, hürriyete kavuşturmuşlardı. Saraylı kadınlar, Topkapı Sarayını ziyarete gittikçe daha evvelki kadınların orada nasıl yaşadıklarına hayret ediyorlardı.

Evet, Harem ve kafes şimdi mazi olmuş, onun yerini ihtişam, kudret, debdebe ve tantana almıştı. Herkes yeni hayata uymak için azami derecede gayret sarfediyordu. Padişahlar evvelâ kavuk ve kürkü, sonra da sorgucu atarak onun yerine fes giymeğe ve nişan takmağa başlamışlardı.

Kadınlar da hotozlarını bırakmışlar, kürklerini bir tarafa atmışlar, yeni modada feraceler, takyeler ve taçlar yaptırmışlardı. Osmanlı İmparatorluğu kurulduğu XIII. asırdan XIX. asra kadar tam 6 asır aynı kılık ve kıyafette yaşamış, hemen hemen hiçbir değişiklik yapılmamıştı. Halbuki şimdi oturulan saraylarda, üste giyilen elbiselerde, yaşayışta büyük değişiklikler yapılmış yeni anlayışa göre usuller, nizamlar kurulmuştu.

Fakat genç Mecit'le Abdülaziz, Harem ve Saray hayatında yapılması gereken esaslı ananeleri kuramadılar. II. Abdülhamit, onların yarım yamalak ortaya koydukları Harem ve Saray nizamlarını esaslı surette kurdu ve uyguladı. Bu sebepten intikal devrinde Harem hayatında kadınların ve sultanların yaşayışlarında bazı uygunsuzlukların olduğu görüldü. Bilhassa Abdülmecit'in kadınları ve kızları aşırı derecede zevk ve safaya düşerek haklarında birçok dedikoduların çıkmasına sebeb oldular.

Abdülmecit 16 yaşında Padişah olmuştu. Narin yapılı mahzun görünüşlü idi. Sanki yapısının inceliği ruhuna da aksetmiş, Sultan Mecit'i duygulu yapmıştı. Söz ve hareketlerinde kibar ve tam mânasiyle centilmen idi. Kan dökmekten ve başkalarına eziyet yapmaktan hoşlanmazdı.

Giyinmeğe, süse ve eğlenceye düşkündü. Mutantan düğünler, şaşaalı törenler yapmaktan hoşlanır, bunlar için fazla para sarfederdi. Babasına nazaran çok müsrifti. Bu yüzden kadınları ve kızları devrin modasına uymak için çok elbise yaptırıyorlar, mücevherat alarak hazineyi ziyana sokuyorlardı. Bu fazla israf yüzünden İmparatorlukta iktisadi alanda pek büyük krizler baş gösterdi.

Abdülmecit tahta çıktığı zaman, çocuk denecek yaşta olduğundan, pek sâkin ve sessiz bir hayat yaşadı. Fakat 5 - 6 sene sonra hayatı birdenbire değişti. Yakınları onu içkiye ve eğlenceye alıştırdılar. Artık bundan sonra Abdülmecit'in hayatı pek fırtınalı ve maceralı geçti. Haremi cariyeler ve odalıklarla doldu boşaldı. Bunların bir kısmını kadın olarak Haremde alıkoydu, bir kısmını da başkalariyle evlendirerek çırağ etti. Onun içkiye ve kadına düşkünlüğünden en çok kadınları ve kızları faydalandı. Padişahın zaafından istifade ederek, eğlence yerlerine gittiler, oralarda gezip dolaşarak hayli dedikoduların çıkmasına sebeb oldular.

Cevdet Paşa bunun hakkında diyor ki :

«Padişah Serefraz namında bir kadına tutuldu. Başka kadına yaklaşmaz oldu. Serefraz'a kimse bir şey diyemez, istediği yerlerde gezer, tozardı. Diğerleri de onu kıskanır, ona nispet seyir yerlerinde ve Beyoğlu'nda ırz ve namusu muhil olacak veçhile dolaşırlardı. Kerimeleri sultanlar da onları bu yolda taklit ederlerdi. Onların bu misillü hal ve hareketleri namus-u saltanatı ihlâl eder olduğundan Hünkâr müteessir olsa dahi bunların önünü alamazdı. Saray kadınları öteden beri saray-ı hümayunda bir köşeye çekilmişlerdi. Hattâ feraceleri yoktu. II. Sultan Mahmut devrinden kalma arzularını alsınlar diye kendilerine birer ferace verilmişti. Bir buçuk seneden beri kendilerine seyir ve temaşa kapıları açıldı. Her yerde gezmeğe başladılar, şurada burada türlü rezaletler eder oldular.»

Hele padişahın annesi Bezmiâlem Valide Sultanın 1853 te ölmesinden sonra Harem'in idaresi daha da çok zayıflamış, kadınların gidişatı berbat bir hal almıştı.

Abdülmecit yine güzel kadınlara dayanamıyor, derhal âşık oluyordu. Bu yüzden sık sık kadın ve ikballerini değiştiriyordu. Yirmi bir senelik saltanatı esnasında kırk iki çocuğu olmuştu.

Bazan Harem'e çok sarhoş geliyor, bu sefahat, esasen narin yapılı olan Padişahın daha çok zayıflamasına sebep oluyordu.

PİYANO ÇALAN KIZ

Abdülmecit zamanında, Mısırdan İstanbul'a bir akın başlamıştı. Mısır'ın zengin aileleri İstanbul'a gelip yerleşiyorlardı. Bunlar arasında Mısır Valisi Mehmet Ali Paşanın oğlu İsmail Paşanın karısı ile evlâtlığı Bezmârâ da vardı.

Bezmârâ, çok güzel bir kızdı. Aynı zamanda iyi terbiye edilmiş ve okutulmuştu. Fevkalâde denecek derecede piyano çalıyordu. O zamanlarda piyano çalmak modası bir hastalık halinde idi. Bilhassa yüksek sosyeteye mensup kızlar, piyano öğreniyorlar, eşlerine dostlarına saraylarında ve konaklarında piyano konserleri veriyorlardı.

Bezmârâ, güzel piyano çaldığı için kısa zamanda İstanbul'un yüksek sosyetesinde nam kazandı. Bir müddet sonra, şöhreti Dolmabahçe Sarayı Haremi içinde de akisler yaptı. Kızkardeşlerinden güzelliğini, mükemmel piyano çalışını işiten Abdülmecit, Bezmârâ'yı, saraya davet etti. Ona piyano çaldırdı. Daha ilk görüşte, Bezmârâ, işvesi, güzelliği ve hoşsohbetliği sayesinde Abdülmecit'i büyülemiş, Padişahı kendisine âşık etmişti.

Halbuki XV. asırdan beri Padişahların cariyelerle evlenmesi âdeta kanun olmuştu. Gerçi I. Osman ve Sultan İbrahim ananeye aykırı olarak nikâhla ve düğün yaparak evlenmişlerdi, ama hiçbir vakit hoş karşılanmamışlardı.

Abdülmecit On dokuzuncu asırda başa geçen Osmanlı padişahlarının en ileri fikirlisi idi. Devlet bünyesinde ve halk yaşayışında esaslı değişiklikler yaptı.

Abdülmecit, bu ananeyi bilmesine rağmen Bezmârâ'ya evlenmek teklifinde bulundu. Saray ve Harem buna itiraz ettiyse de, Abdülmecit bunların hiçbirini dinlemedi.

Abdülmecit, ananeye aykırı olarak Bezmârâ Kadınefendi ile evlendi ve ona VI. Kadınefendilik payesini tevcih etti.

Bezmârâ, konaklarından Osmanlı sarayına gelmiş eşi Abdülmecit ile mesut günler yaşamağa başlamıştı. Sık sık Abdülmecit'e piyano çalıyor, şarkılar söylüyor, böylelikle içli ve hassas Padişahı kendisine daha çok bağlıyordu.

Bezmârâ Kadınefendinin başka meziyetleri de vardı. Hoşsohbet ve meclis-i ârâ idi. Tatlı dilli, akıcı üslûplu idi. Kendini dinleyenleri kısa zamanda mesteder, dostluk ve arkadaşlığını kazanırdı.

İlk zamanlarda yeni çiftler çok mesut günler yaşadılar. Çünkü Abdülmecit âşık olduğu için yalnız Bezmârâ ile düşüp kalkıyor, diğerlerini gözü görmüyordu. Fakat yavaş yavaş diğer kadınlariyle de düşüp kalkmağa başladı. Bu ise çok kıskanç olan Bezmârâ'yı çileden çıkarttı. Abdülmecit ile ilk önce münakaşaya, sonra da kavgaya başladı. *(Devamı gelecek sayıda)*

Abdülmecit Dolmabahçe Sarayı'ndan başka Yıldız Kasrı'nı da yaptırmıştı. Sonradan II. Abdülhamit bu kasrı saray haline getirmiştir. Resim Yıldız Bahçesi'ni gösteriyor.

YENİ

Mevsimin Tuvaletleri

HANIM OKUYUCULARIMIZA 1958 - 59 KIŞ SEZONUNA GİRERKEN MODA HUSUSUNDA KENDİLERİNE YARDIMCI OLMAK GAYESİYLE MEVSİMİN EN SON GECE VE KOKTEYL KIYAFETLERİNDEN ALÂKA ÇEKEN BİRKAÇ ÖRNEĞİ AŞAĞIDA TAKDİM EDİYORUZ.

TAKDİM EDEN: SUAVİ SONAR

GÜVERCİN — Beyaz saten düşesten yapılmış şık bir tuvalet. Dar olan streples beden göğüs üzerinde drapelidir. Kloş etek, altındaki telli kabarık jupon vasıtasiyle zengin durmaktadır. Sim ve boncuklarla işlenmiş motifler modeli şıklaştırıyor. Omuzlara alınan kendi kumaşından etol kıyafete ayrı bir hava verebilir.

SAKA — Beyaz zemin üzerine gayet frapan renkte iri çiçekler serpiştirilmiş organzeden zarif bir kokteyl kıyafeti. Vücudu sımsıkı saran boyundan askılı streples, göğüs üzerinde enine, orta kısımda yukarıya doğru olan kontras drapeleri modelde bir güzellik meydana getirmektedir. Etek, belden büzgülü ve boldur.

KUMRU — Üzerinde gayet canlı renklerden lâle motifleri bulunan ipekliden yapılmış zarif bir sokak kıyafeti. Beden düz, yakasız, kısa takma kolludur. Eteğin bel kısmı pensli, yan tarafları kabarık, alt kısmı dar sade bir torba modelidir. Kumaşla aynı renkte olan ayakkabı, eldiven kıyafeti daha da şıklaştırmaktadır.

BILDIRCIN — Yuvarlak dekolte yakası düz bedeni olan bu sade tuvaletin hususiyeti, eteğinin alt kısmını teşkil eden büzgülü taftadadır...

SERÇE — Verev olarak biçilmiş bu siyah taftadan tuvalet, baydan boya diyagonal şekilde drapelerle süslendirilmiştir. Etekteki beyaz gül, modeli şıklaştırmaktadır.

YUVANIZ İÇİN
PRATİK TAVSİYELER

Kanapenizin örtüsü iri çiçekli kumaştan ise

Üzerine aynı motiflerle süslü yastıklar
KOYMAYINIZ

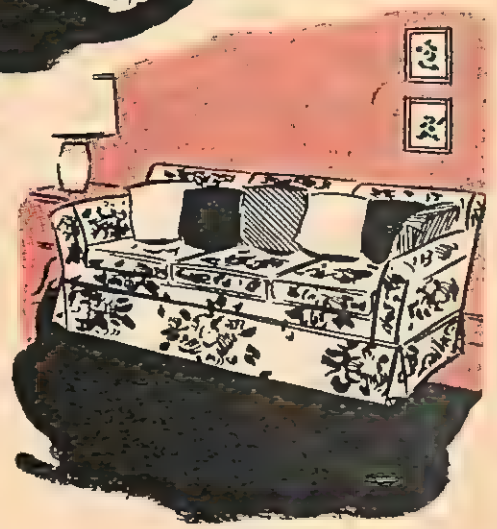

Örtüdeki renklere uyan desensiz yastıklar
KOYUNUZ

Kitaplığınızın zevkli olması için

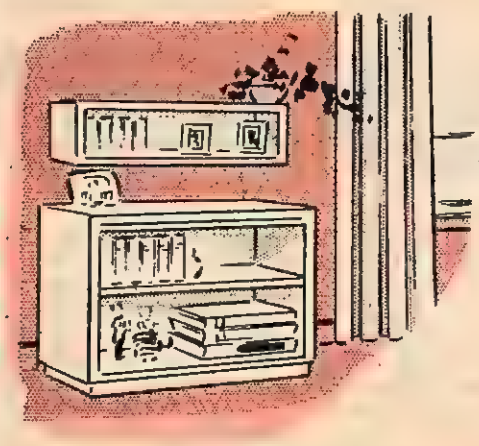

İç kısmını masif bırakmayınız veya açık renkte
BOYAMAYINIZ

Dış kısmını açık vernikle cilâlayınız. İçini de koyu renkte
BOYAYINIZ

OKUYUCU MEKTUPLARI

İstanbul'dan Alâeddin Üzen'e :
Almanlar dünyanın çalışkan milletleri arasındadır. Memleketimizde, önümüzdeki yıllarda en makbul ve faydalı sayılacak işler arasında istihsal ve imal işleri gelir. En ince sanat elmastraşlıktır denebilir.

■

Hozat'tan Bay İsmail Canbolat'a :
Güzellik müsabakaları resmi makamlar tarafından yapılmıyor. Bu milli bir hareket sayılmakla beraber cemiyetlerin, hususi teşebbüslerin işidir.

■

İskenderun'dan Bayan H. E. ye :
İhtiram mevkii sağ taraf olduğu için nişanlınızın sizin solunuzda kalması icabeder.

■

Adana'dan Bay Ali Rıza Altunkal'a :
Film mevzuu senaryo halinde yazılır, film şirketlerinden birisine beğendirilip kabul ettirilirse filmi çevrilir.

■

İstanbul'dan Bay Demir'e :
Yerli amatör roman ve hikâyeleri iyi yazılmış ve çok güzel bulursak neşrederiz.

■

Bay Melih Şeker'e :
Siyasi karikatür neşretmiyoruz. Esasen bu gibi resimlerin çini mürekkebi ile beyaz kâğıda çizilmesi gerekir.

■

İstanbul'dan Bay Yıldırım Demirel'e :
Bahsettiğiniz hakemin öyle bir kitap neşrettiğinden haberimiz yok. «Olmaya devlet cihanda...» sözü Kanuni'nindir. Şişmanlamak için iyi gıda alınız, bol uyku uyuyunuz ve bir doktorun tavsiyesini alınız.

Kaman'dan Ramazan Başarır'a :
Tablo listemizde bu memlekete hizmet etmiş bütün insanların isimleri vardır. Vesile buldukça neşretmekteyiz.

■

Kayseri'den Bay Mehmet Gök'e :
Pul, klâsör ve pulculuğa ait malzemeyi satmıyoruz. Bu gibi siparişlerle meşgul olan ayrı bir servisimiz yoktur.

■

Kıbrıs'tan bir bayan okuyucumuza :
Doktora uykunuzu kaçıran sebepleri anlatınız. Size zararsız uyku ilâçlarını tâyin eder. Bir asabiyeci, bir dahiliyeci olabilir.

■

Zonguldak'tan Bay Kâmuran'a :
Kompozisyonunuz zayıfsa onun üzerinde daha fazla çalışınız. Bahsettiğiniz itiyat bütün hayatınıza tesir eder. Devamlı bir şarap içişin kötü neticesi bünyede kendisini gösterir.

■

Ayancık'tan Bay Mahmut Yüksel'e :
Yol ayrımlarının şehir ve kasabalardan 6 kilometre kadar mesafede olduğuna dair kanaatiniz bir tesadüf yüzündendir. Yollar en uygun olan yerlerde ayrılırlar. Gece uzaktaki ışıkların kırpışması hava tabakasındaki tebahhurat yüzündendir. Çok soğuk havalarda bu tebahhurat olmaz, ışıklar ve yıldızlar gayet net görünür. Bir litre civarında su içmek insanlara kâfi gelir. Yemeğin sonlarına doğru su içmek daha iyidir. Renkli baskılarda her renk için bir silindir veya ayrı bir klişe kullanılır.

■

Çan'dan Bay Zihni Uygun'a :
Boyunuz kısa değil. 17 yaşında olduğunuza göre, daha uzayacaksınız. Zayıflamağa kalkmayınız, teşekkül çağındasınız. Kaleci olmak için top peşinde sebepsiz koşmaktan ziyade futbolün tekniği üzerinde ve itidalle çalışmak lâzım. İsminizin mânasını ilerideki nüshalarımızda kendi sütununda vereceğiz.

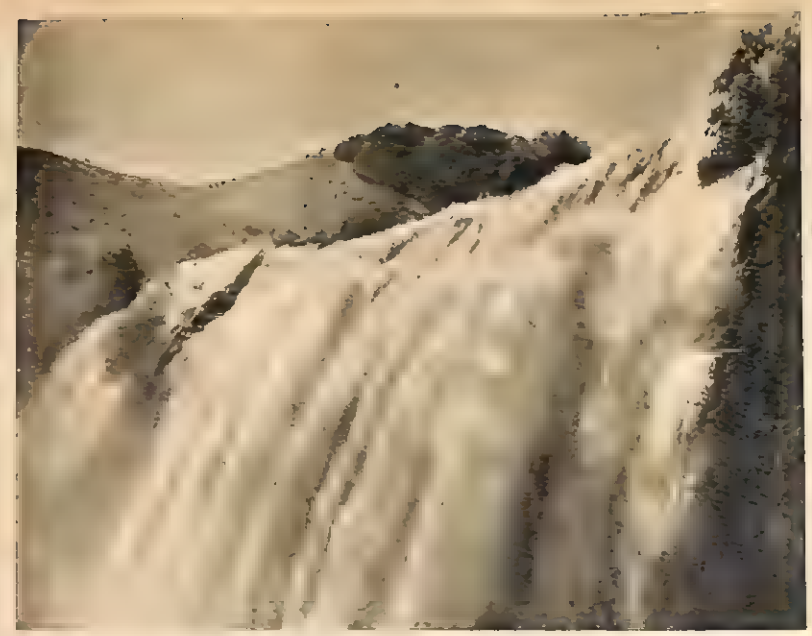

TORTUM — *Teğmen İrfan Etiler'in gönderdiği bu fotoğraf sırtı karlarla örtülü heybetli bir dağ manzarası arzeden Tortum Şelâlesi'ni göstermektedir.*

Kuzguncuklu okuyucularımıza :
Aile arasında huzursuzluk ve şüphe yaratan bu gibi hareketlerden çekinilmesi daha doğru olur kanaatindeyiz.

■

Kayseri'den Bay Mehmet Dülger'e :
Güzel ve gürbüz sese sahib olmak bir Allah vergisidir. Sigara ve diğer içkilerden çekinirseniz daha temiz bir sese sahib olabilirsiniz. Bir kere de bir boğaz, burun, kulak hekimine gidiniz.

■

Küçükpazar'dan Bay Şevket Nayır'a :
Patrona Halil, Lâle Devrinde çıkarı bir yobaz isyanının elebaşılarındandır. Şeriat istemek bahanesiyle çıkan ihtilâlde zorbalara baş olmuş, I. Mahmut'u padişahlığa geçirmiş, fakat aynı padişah bu şiret adamı saraya davet ederek, arkadaşlariyle birlikte öldürtmüştür. Eskiden donanmanın ikinci komutanına Patrona denirdi. Halil'in Patronalığı yoktu. Bahriyede çalışmış olduğu için ona böyle demişler.

İzmir'den Bora Ceyhun'a :
Hayatın 16. sayısı vardır. Kapak resimlerimizi en fazla beynelmilel artistlerden seçiyoruz.

■

Lefkoşa'dan Bay Ali Talay'a :
Tâbiiyete kabul, muayyen bir müddet bekledikten sonra olur. Adresinizi diğer adreslerle birlikte neşredeceğiz.

101 inci sayımızın 6 ncı sahifesinde, Dans Şampiyonları röportajı hakkında okuyucularımızdan Erdoğan Gelişen ve Gönül Turgut'tan aldığımız bir mektupta deniliyor ki : Bu röportajın ilk resminde görülen çift biziz. Fakat resimaltında tasrih edildiği gibi müsabakaya aday olarak katılmayıp o gece sadece bir gösteri dansı yapmıştık. Keyfiyetin bu şekilde açıklanmasını saygılarımızla rica ederiz.

Yıldızınız diyor ki...

(17 EKİMDEN 23 EKİME KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Ciddi bir meseleyle karşı karşıya kalmış görünüyorsunuz. Çalışmalarınız sayesinde bunu yenmeniz işten bile değildir. Sıhhi durumunuz normal. Şanslı duruma girmek üzeresiniz. Çevrenize dikkat etmelisiniz.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Arkadaşlarınızdan birinin yapacağı tavsiyelere önem verin. Zira bunun size faydası olacaktır. Teşebbüs ettiğiniz iş hemen hemen neticelenmek üzere. Son günlerin durgunluğu geçince yeni ufuklar açılabilir.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Yakın zamana kadar düşündüğünüz şeyi şimdi unutmuş görülüyorsunuz. Şahsi gayretleriniz sayesinde birşeyler yapmanız mümkün. His hayatınız karışık. Meslek hayatında daha randımanlı günler gelmek üzeredir.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Arkadaşlarınıza karşı daha centilmen olmaya çalışmalısınız. Günlük işleriniz normal sayılabilir. Hafta sonunda davet edileceğiniz toplantı enteresan sayılabilir. Sıhhatiniz kontrolsüz kalmış. Şansınız artacak...

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Yakınlarınızdan biriyle münakaşa edebilirsiniz. Neticenin canınızı sıkmaması için serinkanlı olmalısınız. Birkaç güne kadar kısa bir yolculuk imkânı çıkabilir. Sıhhi durumunuz kendi haline bırakılmış görülüyor.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Şahsi bir işiniz çıkmaza girmek üzere. Tedbirli olunuz. Çalışmalarınızı daha müsbet bir safhaya sokmalısınız, meslekte sizden randıman bekliyenler var. His hayatınız yeni bir maceranın eşiğine gelmiş bulunuyor.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Yakınlık duyduğunuz kimse buna lâyık. Şahsi görüşlerinizi kıymetlendirmeğe çalışın. Yakın bir gelecekte çalışmalarınızın mükâfatını göreceksiniz. Bu şekilde iş imkânlarınız da artacaktır. Şansı ikinci plâna atın.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

His hayatınızı ihmal etmiş görülüyorsunuz. Halbuki bugünlerde ona önem vermeniz lâzım. Kendisine karşı alâka duyduğunuz kimse hislerini size açıklıyacaktır. İş hayatında daha geniş imkân bulacaksınız.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Bazı bakımlardan şansınızı kaybetmiş sayılırsanız da muvaffakiyet gene sizde kalacaktır. Yolunuzda yürürken adımlarınızı kuvvetli ve emin olarak atmalısınız. Pek yakında alacağınız bir haberle sevineceksiniz.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Bugünlerde yeni bir teşebbüste bulunmayınız. Hareketlerinizi takibedenler var. Bu itibarla temkinli olmalısınız. İşleriniz şimdilik yolunda. Gönül meselelerinde bir miktar muhafazakârlık işinize yarıyacaktır.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Daima soğukkanlı olmalısınız. Heyecanlanmak işlerinizin normal seyrini bozabilir. İş hayatınız hemen hemen bugünlerde tam mânasiyle yoluna girecektir. His hayatınız istediğiniz hareketlilikte geçiyor...

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Teşebbüslerinizde muvafak olabilmek için daha çok çalışmaya ihtiyacınız var. Herhangi bir şanssızlık mâneviyatınızı bozmamalıdır. Muvaffak olma şansınız her zamankinden kuvvetli. Sizi düşünenler var.

YIL SONUNDA

BİR

ÇEKİLİŞTE

Kadıköy'de

16

APARTMAN DAİRESİ

400.000 LİRA PARA İKRAMİYESİ

ve

Erenköy'de

32

ARSA

YAPI ve KREDİ BANKASI

TAMEK'in

41

ÇEŞİDİNDEN

KOMPOSTOLAR

LEZZET
VE
NEFASET
SEMBOLÜDÜR

BU NEFİS KOMPOSTOLAR:

Hususî surette yetiştirilmiş seçme ve en üstün kalitede meyvalardan, en modern makinelerle fennî, sıhhî şartlara uygun olarak SİZLER İÇİN HAZIRLANDI.

ŞEFTALİ - VİŞNE
KAYISI - ARMUT
ÇİLEK - AYVA

TAMEK
KONSERVELERİ

GALİP

Japon İmparatoru

Sulh andlaşması, Japon imparatoru Hirohito'nun Tanrılık derecesindeki bütün unvanlarını kaldırmıştı. İmparator bu değişikliğe ayak uydurdu. Fakat halk bir türlü alışamadı. Ve 13 senelik bir tecrübeden sonra Hirohito tekrar eski ilâhî hüviyetine büründü. İmparator ve ailesinin aşağıdaki fotoğrafları belki de kendilerini her fanî gibi tespit eden son resimleridir.

İMPARATOR VE BALIKLAR — *Japon İmparatoru Hirohito'nun boş zamanlarında en büyük meşgalesi ve zevkı biyoloji ile uğraşmaktır. Resim onu yatıyla yaptığı bir gezintide bile biyoloji ile uğraşırken göstermektedir.*

İMPARATORİÇE NAGAKO — *1903 yılında doğmuş olan İmparatoriçe, Hirohito ile 1924 yılında evlenmiştir. En büyük zevk ve meşgalesi müziktir.*

İKINCI Dünya Harbi yalnız yeryüzündeki büyük iddialara tekrar bir son vermekle, bazı haris ağızları susturmakla kalmadı; bir memleketin, güneşin oğlu mesabesindeki imparatorunu da göklerden yere indirdi. Bulutların üstündeki mânevi kâşanesinden halkın arasına bıraktı. Halkla arasında ölçülmez kudretteki maddi seddi yıktı. Ve Milâttan önce 11 şubat 660 da tahta çıkan ilk İmparator Jimmu'dan beri son İmparator Hirohito bütün mânevi unvanlarından sıyrılarak ilk defa bütün beşerî hüviyeti ile halk arasında göründü.

Amerika ile Japonya arasında imzalanan sulh andlaşması bu büyük Uzakdoğu memleketine yeni bir anayasa getirmişti. Bu anayasanın en mühim tarafı da imparatorluk ailesine yöneltilen Tanrılık derecesindeki uluhiyetlerin kaldırılması idi. 88.000.000 Japon içinde bu demokratik yeniliğe hemen hemen yegâne ayak uyduran bizzat imparator oldu. Aradan on üç sene geçmiş olmasına rağmen halk bir türlü onu kendileri gibi, kendi aralarında ve kendilerinden farksız görmeğe alışamadı.

Japonya yavaş yavaş o kayıtsız şartsız teslimin kayıt ve şartlarından sıyrılmağa başladı. Tekrar silâhlı kuvvetlere kavuştu. İmparator Hirohito devletin demokratik başkanlığından uzaklaşmağa, güneşin oğlu unvanına doğru yönelmeğe başladı. Tekrar yerden göklere yükseldi. Halkın arasından ayrılıp bulutların üstündeki mânevi kâşanesine

Gene Güneşin Oğlu

VELİAHD AKIHITO — *Yirmi beş yaşındaki Japon Veliahdı Akihito da babası gibi biyolojiye meraklıdır. Birçok memleketlerin başşehirlerini ziyaret etmiştir. Gayet güzel İngilizce konuşur. Batı yaşayışı ve âdetleri hakkında geniş bilgisi vardır.*

PRENSES TAKAKO — *İmparatorluk ailesinin 2 erkek, 4 kız çocuğu vardır. İki prensle 19 yaşındaki Prenses Takako sarayda yaşar. Diğerleri evlidir.*

çekildi. Halkla arasında, ölçülmez kudretteki o maddi sed yeniden örüldü. Ve 2618 sene önce olduğu gibi tekrar bütün mânevi unvanlarına bürünerek pek nadir olarak ve çok uzaktan göründüğü beyaz atının sırtında ortadan çekildi.

Çünkü halk; saray fotoğrafçısı tarafından hususi olarak çekilen bu fotoğrafların bile elden ele dolaşmasına tahammül edemiyen Japon halkı, onu öyle bilmek, öyle tanımak istiyordu. Hirohito da bir daha böyle bir tecrübede bulunmamak üzere kendisini eskiden olduğu gibi görmek, bilmek ve tanımak isteyen halktan uzaklaştı...

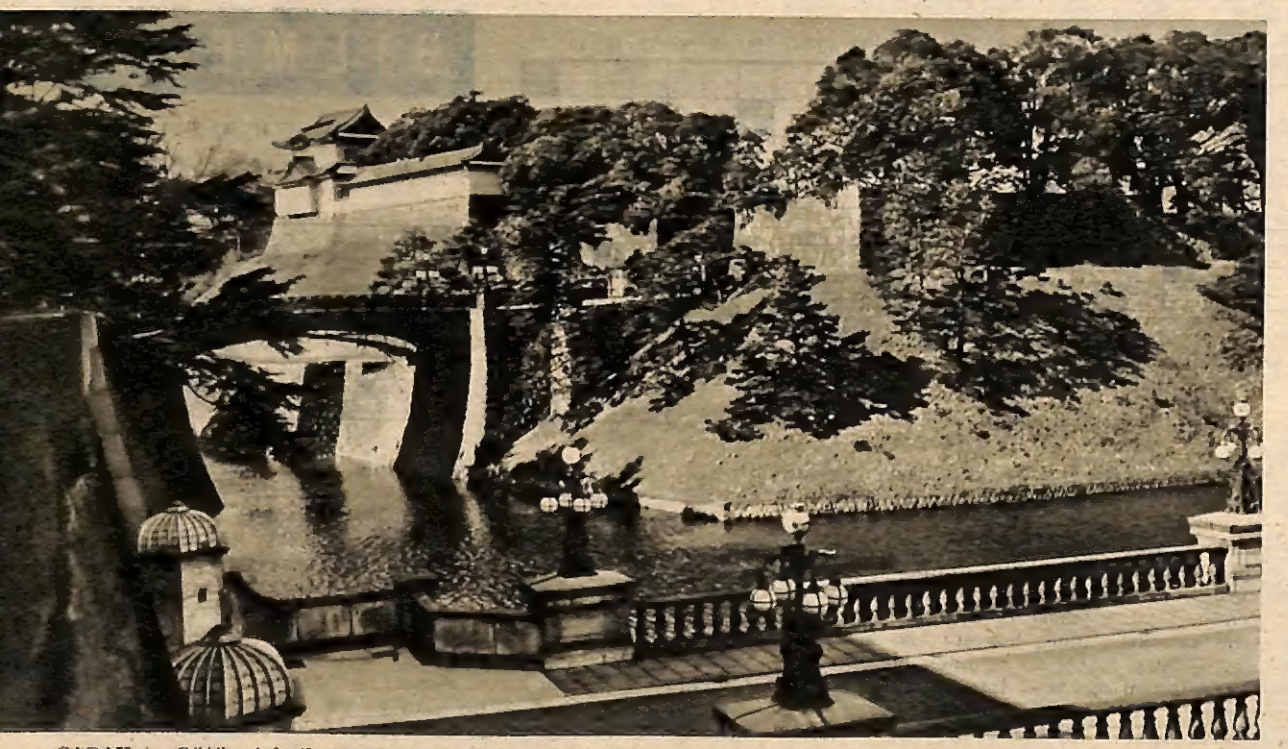

SARAY — *Bütün teknik gelişmesine rağmen ananelerine gayet bağlı olan Japonya'da İmparatorluk sarayı da pek değişmemiştir. Bu ananedir ki güneşin oğlu İmparatoru yine yukarıda giriş kapısı görülen saraya hapsetmiştir.*

Gittikçe rağbet gören, gittikçe daha güzel eserler veren

roman serisi:

ŞAHESER ROMANLAR

JOSEPHINE

GELİN TACI

SABAH YILDIZI

MELİSSA

AŞKTAN DA ÜSTÜN!

HARP ve SULH

BÜYÜLÜ ÇİÇEK

HER KADIN GİBİ

SENİ SEVMEK KADERİM!

BAHAR ATEŞİ

BİR BAŞKA KADIN

SİLÂHLARA VEDA

ŞAHESER ROMANLAR

GÜVEN YAYINEVİ

Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11 İstanbul

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Müveddet +

Sevme, sevgi, muhabbet, dostluk ifade eden Arapça bir kelimedir. Kadın ve erkeklerimizde isim olarak kullanılır. Arapçada aslı «Meveddet» dir.

Nadir, Nadire +

Kadın ve erkek isimlerindendir. Arapçada «Pek az bulunan» anlamına gelir. Adaşlar arasında tanınmış gazetecilerimizden Nadir Nadi Abalıoğlu ve Osmanlı hükümdar saraylarında, son devirde uzun müddet üçüncü musahiplik yapmış bulunan Nadir Ağa da bulunmaktadır.

Erdoğan +

Türkçe mürekkep isimlerdendir. Yeni nesil erkeklerinde kullanılan kelime «Kahraman olarak, erkek olarak doğan, anlamına gelmekte, bazan yedi ayda doğan erkek çocuklara da «Erken doğan» mânasına Erdoğan adı takılmaktadır.

Saadet +

Kadın isimlerinden olan bu Arapça kelime «Mut, mutluluk, ongunluk» anlamına gelir. Kelimeyi merhum Mehmet Âkif Ersoy şu mısraında kullanmıştır :

«Şu serilmiş görünen gölgeme imrenmedeyim :
Ne saadet, hani, ondan bile mahrumum ben.»

Şenlet +

Yeni tertip edilen kız isimlerindendir. «Neşe ver» anlamına gelir. Yeni doğanlara konulmaktadır.

Atâ, Atâullah, Atiye +

Arapça olan bu isimlerden Atâ ve Atiye «Verme, bağışlama, ihsan» anlamlarına gelir. Atâullah «Allahın ihsanı, Allah vergisi» demektir. Adaşlar arasında «Tarihi Atâ» ismindeki beş ciltlik eseriyle tanınmış tarihçilerimizden Ahmet Atâullah Efendi, Hammer'in «Osmanlı Tarihi»ni Türkçeye çevirmiş olan kalem adamlarımızdan ve Dr. Galip Ataç'la münekkit Nurullah Ataç'ın babaları Mehmet Atâ Bey de bulunmaktadır.

Beyza +

Ak kelimesinin Arapçası olan bu sıfat kadınlarımızda kullanılmaktadır. «Nar-ı beyza» Türkçedeki yeni terim «Akkor» karşılığıdır.

İlhami +

İçe doğuş anlamında olan ilham kelimesinin Türkçesi «Esin» dir. Bu Arapça kelime «i» takısiyle erkek ismi olarak kullanılmaktadır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Mektuplaşmak istiyen Okuyucularımızın Adresleri

Okuyucularımız, bütün dünya gençliği arasında yapıldığı gibi, yabancı memleketlerdeki kız ve erkek yaşıtlariyle mektuplaşmak, bu vesile ile kendi memleketlerini tanıtmak ve başka memleketleri tanımak istiyorlar. Temiz olduğuna inandığımız arzularla bize mektup gönderen ve adreslerinin neşredilmesini istiyen okuyucularımızın bu isteklerini yerine getiriyoruz :

Bayan Yaşar Emel :
Ulu Anak mahallesi, Eski Hamam Sokağı No. 59 Sivas. (Kıbrıs'taki Türk kardeşleriyle mektuplaşmak istiyor).

■

Bay M. Emin Çetin :
Yenidoğan mahallesi, 31. Sokak No. 24 Zeytinburnu - İstanbul. (İngiliz olan veya İngilizce bilen bir kız arkadaşla mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Çetin Günay :
Piyerloti Cad. 73/1 Kadırga, İstanbul. (İngilizce ve Almanca olarak mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Turhan Terakçı :
T.C.D.D. 5. İşletme Müdürlüğü Tahakkuk memuru Malatya. (Herhangi bir yabancı memleketteki kız arkadaşla mektuplaşmak istiyor).

■

Bayan Esin Şarman :
Guraba Hüseyinağa Mah. Horhor Hamam Sokağı No. 19 Aksaray - İstanbul. (Az İngilizce biliyor. Yabancı memlekette bir arkadaşla mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Salih Morgül :
B.E.A. Hilton Oteli. İstanbul (Türkiye'de veya yabancı bir memlekette olan kız veya erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Mehmet Mustafa Korel :
Yenicami Mahallesi İseus Sokağı No. 44 Lefkoşe - Kıbrıs. (Türkiye'deki kız veya erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyor).

Bayan Ergül Özelgin :
İpekçilik Cad. No. 52 Bursa. (Kıbrıslı bir erkek arkadaşla mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Ali Şeniz :
Yılancılar Sokağı No. 19 Lefkoşe - Kıbrıs. (Anavatandaki kızkardeşlerle mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Mete T. Güner :
Yıldız Sokak No. 22/B Lefkoşe - Kıbrıs. (Anavatandaki kız veya erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Müfit Alp :
E.M.C. Kemer Barajı Hidroelektrik tesisleri İşletme Şefi Nazilli - Türkiye. (Alman, Fransız, İngiliz üniversitelerinde okuyan gençlerden biriyle Fransızca mektuplaşmak istiyor).

■

Bay Mahmut Usta :
Yenimahalle, Şair Fuzuli Sokağı No. 20/A Ankara - Türkiye. (İngilizce lisanını ilerletmek için yabancı memleketlerdeki kız veya erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyor).

■

B. Akgül :
2/Lt. O.A. T.A.F. R.C.A.F. Officer mess Gimli - Man CANADA. (Türkiyedeki kardeşleriyle mektuplaşmak istiyor.

■

Bay Ali Talay :
Akkavuk Sokağı No. 2 Lefkoşe - Kıbrıs. (Kıbrıslı bir Lise öğrencisi. Türkiye'den bir kız arkadaşla mektuplaşmak istiyor).

PUL ve TARİH

KÂTİP ÇELEBİ HÂTIRA PULU 24.9.1958

24.9.1958 de tedavüle çıkarılan Kâtip Çelebi Hâtıra Pulu 50+10 kuruş kıymetindedir. 3.000.000 basılmış, İstanbul'da ilk gün zarfı yapılmıştır. Eserleri Batı dillerine de çevrilmiş büyük bir ilim adamımız olan Kâtip Çelebi 1608 yılında İstanbul'da doğmuştur. Asıl adı Mustafa'dır. Ordu kâtipliğinde bulunduğu için şöhreti Kâtip Çelebi olarak çıkmıştır. En mühim eseri «Keşf-ez-Zünun an Esami-il Kütüp vel-Fünun» adını taşır ki büyük bir bibliyoğrafya ansiklopedisi mahiyetindedir. 300 kadar ilim ve fen şubesine ait 1450 kitabın alfabe tertibi ile tahlilini ihtiva eder. Arapçadır. Lâtince, İngilizce, Almanca ve Türkçeye çevrilmiştir. Bir kısmı Türkçe, çoğu Arapça 20 kadar eseri olan ve Türkçe ile Arapçadan başka Farsça, Lâtince ve Fransızca da bilen Kâtip Çelebi'nin en önemli eserlerinden biri de en eski coğrafya kitabımız olan «Cihannüma» dır. Kâtip Çelebi 1657 yılında ölmüştür. Mezarı Zeyrek civarındadır.

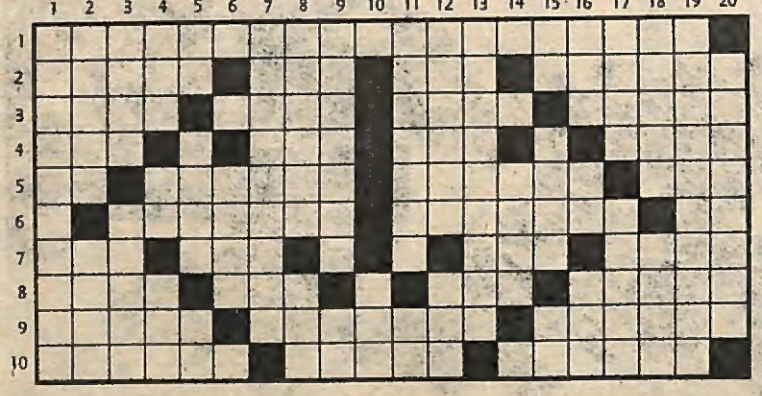

BİLMECE

SOLDAN SAĞA : 1: En küçüklerin oyunlarından biri. 2: Belirtiler — Üye — Çoban (eski terim) — Alanya'nın eski ismi. 3: Biçim, usûl — Tersi kusur — Tersi ekşi anlamında kimya terimi — Katma, bağlama. 4: Yardım (Eski terim) — Anadoluda yardımlaşma temeli üzerine kurulmuş eski bir halk birliğinin bir ferdi — Tersi birden — Yardım parası. 5: Bir kelimenin kısaltılmışı — Gem tutmayan binek hayvanı (iki kelime) — Kız torun — Tersi futbol on birinden biri. 6: Tersi ilk cumhurreisimizin soyadı — İstanbul'da bir cami — Gramer takısı. 7: Kör — Bir emir — Demiryolu — Yaptıran sebep. 8: Alay — Bir kümes hayvanı — Defa — Akıtma. 9: Hafif ısıtma — Kepazelik — Açıkça. 10: Vapur odası — Bir maden — Bir milletin halk dilindeki adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Sofra takımlarından iki parça. 2: Ek — Sivacı âleti. 3: Fransa'da bir nehir — Derisinden kürk yapılan bir hayvan. 4: Bir uzvumuz — Nâmus — Fakat. 5: Birinci şahıs eki — Müteessir olmuş — Sanat. 6: Kavgacı. 7: Eski tenezzüh motorlarından (çoğul). 8: Açıklama — Farsça kadın. 9: Ay aydınlığı — Arapçada bir ön takı. 10: Temiz. 11: Vefat etme — Bir kelimenin kısaltılmışı. 12: Varolan herşey, acun — Saç hastalığı. 13: Konukluk. 14: Uyandırma. 15: Alfabede bir harfin adı — Namzet — Tükr bayrağı rengi. 16: Bir erkek ismi — Bir uzuv — Yükseltme (eski terim). 17: Sirkeci'de yanan bir hanın adı — Tersi çalışmalar. 18: Tersi yoktan haber verdiği söylenen — Anlam. 19: Açıklanan (iki kelime). 20: Zer' etmeğe muktedir olan.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

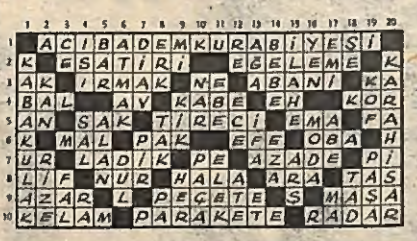

KARİKATÜR

YAZISIZ

YAZISIZ

— Burada o kadar mesut ki...

— Belim ağrıyor da...

— Çocuklar artık büyüdü değil mi ?

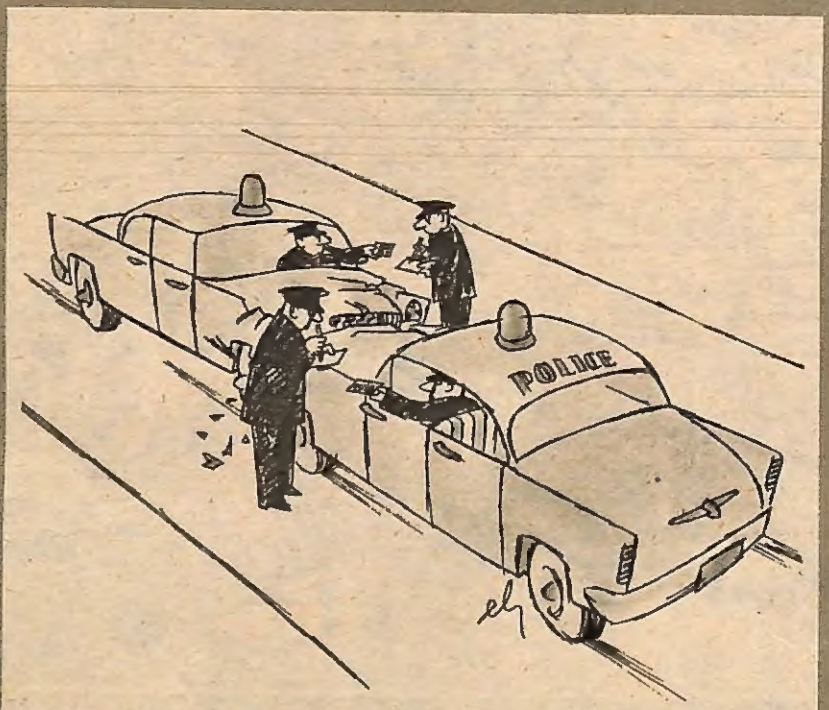

YAZISIZ

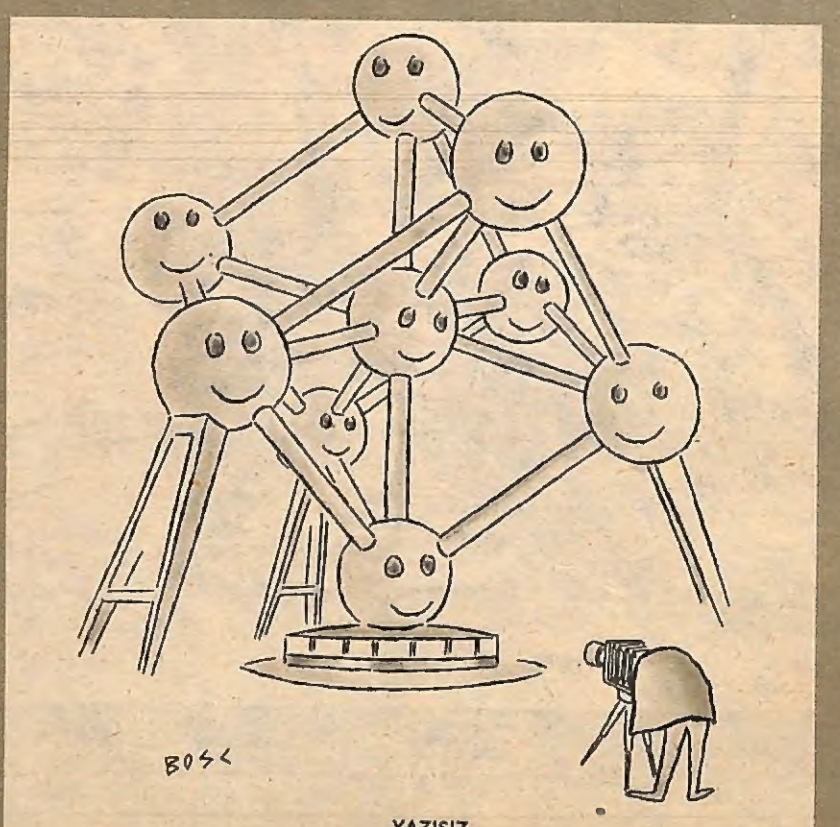

YAZISIZ

Hayat

İSTANBUL'DA SONBAHAR — Yazın Bahar ve Çiçek Bayramı boyunca insan kalabalığından geçilmeyen Gülhane Parkı'nda şimdi sonbaharın son ılık havalarından faydalanmağa çalışan tektük birkaç kişiden, çocuklarını hava almağa çıkarmış ana ve babalardan başka kimse yok. Ulu ağaçlar çırılçıplak kalmak için kuvvetli bir rüzgâr bekliyor. Kuşlarda artık ne baharın, ne de yazın o canlı uçuşu ve neşesi var. Gölgelikler daha şimdiden loş ve serin. Güneş gören yerlerde bile gün ısıtıcı değil. Tabiat bir duraklama devresinin garip hareketsizliği içinde. Sarı yapraklar arasında neşe ile koşuşan, bankcr üstünde oynıyan çocukların zaman zaman havayı dolduran gamsız kahkahaları olmasa insan bir daha bahar gelmiyecekmiş hissine kapılacak.

FOTOĞRAF: SAMİ GÜNER